

5. SEJA PREDSEDSTVA KOS SOZD ISKRA

Poglabljeno in vsebinsko o zaključnih računih

Na 5. seji predsedstva KOS (vodil jo je predsednik Janez Kern) so člani predsedstva obravnavali dokaj obsežen in pomemben dnevni red. Najprej je član KPO SOZD Iskra Zoran Polič na kratko obrazložil plan SOZD Iskra za leto 1983, pri čemer je poudaril, da še dosedaj niso čisto jasni pogoji gospodarjenja v tem letu. Posebno pozornost je posvetil pravkar sklenjenemu republiškemu dogovoru o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1983, ki v bistvu omejuje naraščanje osebne dohodka, če le-ta ni najtesneje povezan z rastjo dohodka, saj dopušča porast OD v letošnjem letu za 23,07%, v Iskri pa smo preračunali, da nam dogovor omogoča rast OD za 21,87% v globalu na ravni SOZD. Sicer pa je Polič za lanskoletno poslovanje Iskre dejal, da smo ga po ocenah (končnih rezultatov bilance še ni) zaključili razmeroma ugodno, vendar pa se letos prvič soočamo z vsemi težavami poslovanja, ko vstopamo v to leto brez večjih rezerv kot je bilo to običajno doslej. Glede ocene plana letošnjega leta pa ga lahko ocenjujemo še razmeroma optimistično, kajti glede na trenutne gospodarske razmere poslujemo še ugodno, čeprav bo treba kot doslej ali pa še mnogo bolj posvetiti pozornost, napore in trud izvozu, zlasti na konvertibilno območje, saj je od njega direktno odvisno uspešno poslovanje celotne Iskre v letošnjem letu.

Ko so v nadaljevanju seje predsedstva KOS obravnavali potek razprave o osnutkih samoupravnega sporazuma o kadrovske politiki v SOZD Iskra in osnutka sporazuma o nagrajevanju posebnih dosežkov na področju inovacij v SOZD Iskra so razpravljali menili, da bi bilo najbolje osnutek SaS o nagrajevanju inovacij vključiti v že sprejeti in veljavni SaS o nagradah in priznanjih Iskre, pri čemer bi bilo dobro hkrati tudi ponovno preveriti in oceniti materialni del tega sporazuma.

Posebno pozornost so razpravljali tudi posvetili organizaciji in izvedbi običajnih zborov OO sindikata in sindikalnih konferenc v DO. Ugotovili so, da občni zbori in konference potekajo

v skladu s termini, ki so jih določili posamični občinski odbori ZSS. Ob koncu te točke so ugotovili, da bodo omenjeni občni zbori in konference izpeljani do konca marca v celotni Iskri.

Ko so se nadalje dogovarjali o obravnavah rezultatov poslovanja v lanskem letu, oziroma o akciji zaključnih računov, so se udeleženci dogovorili, da bodo tudi letos to akcijo izpeljali dosledno in vsebinsko. Republiški svet ZSS je namreč ugotovil, da je intenzivnost obravnave zaključnih računov močno upadla, kar vsekakor ni dobro, saj prav trajna „akcija zaključni o in periodični obračuni“ omogoča delavcem ne samo odločanja,

temveč tudi seznanjanje s poslovanjem in tako tudi vplivanje nanj. Zato je potrebno akcijo poglobiti, na razumljiv način je potrebno delavcem predstaviti in obrazložiti poslovanje v lanskem letu, hkrati pa jih je treba seveda dobro in izčrpno seznaniti s pogoji gospodarjenja v letošnjem letu. Predvsem je treba opozoriti delavce vnaprej, da kakšnih težav in zapletov utegne priti v letošnjem težkem gospodarskem letu.

KOS je tudi izrazil pozitivno mnenje o pristopih naših TOZD k SaS o gradnji Triglavskega doma na Kredarici, če sredstva to omogočajo.

Ob koncu so spregovorili še o ideji razpisa internega posojila v Iskri za premostitev finančnih težav, ki zlasti zadevajo obratna sredstva. Direktor Iskrine Interne banke Fabio Škopac je na kratko spregovoril o novih, restriktivnih in selekcijskih ukrepih, ki zadevajo finančno poslovanje, kajti krediti so postali zelo dragi in tudi preveč jih ni, vse to pa narekuje, da bi tudi znotraj Iskre našli možnosti, da bi ublažili nekatere finančne probleme, zlasti kar zadeva obratna sredstva, s pomočjo internega posojila vseh delavcev Iskre. Na podlagi tega se je KOS odločil, naj bi najprej, pred morebitnim razpisom posojila, izvedli ustrezno anketo med delavci Iskre in sicer v mesecu marcu. Zato je februarja potrebno opraviti vse organizacijsko operativne priprave, da bi tako dobili ustrezno vzorčno število anketirancev iz vseh naših TOZD in DO ter da bi bili anketiranci enakomerno porazdeljeni po vsaj Iskri. Po opravljeni anketi pa je potrebno izdelati ustrezno analizo in jo predložiti KOS, ki bo na podlagi rezultatov ankete odločil o tem, ali naj razpiše internemu Iskrino Posojilo ali ne.

D. Ž.

V počastitev slovenskega kulturnega praznika je komisija za kulturo pri koordinacijskem svetu ZSMS Iskre Kibernetike v petek, 4. februarja 1983, v dvorani samoupravljanja pripravila uspešen recital Prešernovih pesmi. V kvizu so se mladi izkazali tudi v poznavanju življenja in dela našega pesnika dr. Franceta Prešerna. Prireditev je bila dobro pripravljena, izostal je le obisk, saj so se je udeležili le nekateri mladi člani kolektiva Kibernetike, predstavniki mladinske organizacije DO Sava in predstavniki VGS iz garnizije Stane Žugar v Kranju. Odziva, ki so ga mladi ob dokaj dobrem obveščanju o organiziranju recitala pričakovali, torej ni bilo. Škoda!

OBISK DELEGACIJE SKUPNOSTI PTT V ISKRI

Izboljšati odnose med PTT in proizvajalci opreme

V pripravi je nov samoupravni sporazum, ki bo urejal družbenoekonomske odnose v PTT prometu in tako tudi odnose med PTT in proizvajalci ter monterji telekomunikacijske in druge opreme. Da bi ta sporazum ne ostal le mrtva črka na papirju, mora njegova vsebina zajeti kar največ resničnih interesov in potreb vseh udeležencev v njem, le-te pa je treba najprej raziskati in spoznati. S tem namenom je delegacija skupnosti PTT iz Beograda, ki jo je vodil Ante Zelič, član poslovod-

nega organa skupnosti, obiskala tudi Iskro. Boljše in konkretnije medsebojno informiranje bo lahko pomembna podlaga za še boljše sodelovanje obeh partnerjev v prihodnje.

Delegacija skupnosti PTT je obiskala Iskrin poslovni center v Ljubljani, kjer se je zadržala v razgovoru pri predsedniku KPO SOZD Iskra Antonu Stipaniču, nato pa si je ogledala Center za mikrooptiko in DO Mikroelektronika v ustanavljanju. Nazadnje je prispela v (Nadaljevanje na 2. strani)

Razgovori med predstavniki PTT in Iskre so osvetlili dosedanje odnose med PTT in proizvajalci telekomunikacijske opreme in prinesli vrsto pobud za izboljšanje.

ISKRA-AVTOMATIKA

Glavni projekti za Bolgarijo sprejeti

V pričetku lanskega leta so predstavniki delovne organizacije Avtomatika in SOZD Iskra na tiskovni konferenci seznanili širšo slovensko in jugoslovansko javnost z vsebino pogodbenih del, ki jih je omenjena delovna organizacija prevzela za posodabljanje železniške mreže v Bolgariji. Vrednost opreme, del in prenosa znanja je bila ocenjena na približno 20 milijonov dolarjev.

Takoj po sklenitvi pogodbe so najprej stekle aktivnosti na projektiranju. V TOZD Sistemi so skupaj z investitorjem pristopili k pridobivanju podatkov za projektne osnove. Zamudna in dolgotrajna dogovarjanja so izredno skrajšala predvideni čas za izdelavo tehnične dokumentacije, ki se v osnovi deli v dva dela. Prvi del zajema glavni tehnični projekt, drugi pa izvedbeni-montažni projekt.

Po dogovorjenih osnovah, ki so bile sprejete do meseca septembra, je ostalo izredno malo časa, do 13. decembra 1982, ko je bilo potrebno predati Bolgarskim državnim železnicam naslednje projekte:

- glavni tehnični projekt avtomatizacije ranžirne postaje Gornja Orjahovica
- glavni-tehnični projekt daljinskega upravljanja prometa na progi Sofija-Plovdiv
- glavni-tehnični projekt daljinskega upravljanja elektroenergetskih naprav (vleke) na progi Sofija-Plovdiv
- glavni-tehnični projekt selektivnega telefonskega sistema dispečerja prometa na progi Sofija-Plovdiv.

Omenjeni štiri glavni projekti predstavljajo vrednost 267.616 dolarjev, upoštevajoč izvozno premijo pa je njihova dinarska protivrednost cca 20 milijonov dinarjev. Ta devizna sredstva predstavljajo praktično čisti dohodek, ki je izrednega pomena za delovno organizacijo.

Izvedba naloge pa je zahtevala tudi prostorsko in vsebinsko reorganizacijo organizacijske enote-področja za projektiranje v TOZD Sistemi. V teamsko delo je bilo vključenih približno trideset delavcev. Z nalogo so pričeli v septembru, maksimalno pa so se angažirali

v oktobru in novembru. Istočasno so tekla tudi zaključna dela na ponudbi za Turčijo, kar je predstavljalo še dodatne obremenitve.

Z vključitvijo preostalih, potrebnih strokovnih delavcev iz TOZD in delovne organizacije, med drugimi tudi oblikovalcev, ki so enotno in estetsko oblikovali center telekomande ter same projekte, je bila izdelava projektov zaključena že 10. decembra. Izredno se je pri tem izkazal sistem izdelave teksta na računalniku.

Z računalniško podprtim projektiranjem so v TOZD Sistemi pričeli že 1977. leta. Prav gotovo tokrat brez obdelave teksta na računalniku, z izhodom na lepopisni pisalnik, ne bi uspeli pravočasno zaključiti dveh ključnih projektov: avtomatizacije ranžirne postaje Gornja Orjahovica in telekomande Sofija-Plovdiv. Takšen način dela je istočasno omogočil tudi kvalitetno končno kontrolo.

Od 14. do 17. decembra je zatem potekal v Sofiji na ETIS-u (ekonomsko-tehnični svet) pri Bolgarskih državnih železnicah običajni revizijski postopek. S strani Iskre so se ga udeležili: Ante Dean-vodja projekta, Rajko

Lušnic-vodja področja za projektiranje v TOZD Sistemi, Jože Slavec-glavni projektant za avtomatizacijo ranžirne postaje Gornja Orjahovica, Bojan Ružič-glavni projektant za telekomando prometa na progi Sofija-Plovdiv, Janez Bajželj-glavni projektant za telekomando vleke, Anton Lampret-glavni projektant za telegrafске naprave in Alojz Marolt-glavni projektant sistema selektivnih naprav.

S strani investitorja so sodelovali najvišji predstavniki Bolgarskih državnih železnic, inštitutov, direktorije transporta ter prometnih in tehničnih služb. Projekte je poleg članov ETIS potrdil generalni direktor Bolgarskih državnih železnic in namestnik ministra za transport. Pri vsakem projektu je sodelovalo dvajset do sedemindvajset revidentov. Ocena projektov je bila dobra in večkrat izraženo mnenje, da so narejeni na visokem tehničnem nivoju.

S to potrditvijo je bila v bistvu naloga opravljena - dosežena je pomembna devizna realizacija. Istočasno je bilo dogovorjeno, da bodo Bolgarske državne železnice izplačale tudi dodatno projektiranje v višini 47.000 dolarjev, kar predstavlja skupni devizni priliv v višini 314.616 dolarjev.

Z osvojenimi projekti so dane osnove za proizvodnjo opreme ter vgradnjo le-teh na bolgarskih železnicah, s tem pa tudi realizacija pomembnega izvoznega posla. Š. D.

S slavnosti ob začetku IV. zunanjetrgovinske šole Iskre.

Začela se je IV. Iskrina zunanjetrgovinska šola

„Zunanje-trgovinske strokovnjake potrebujemo na tržišču - vojaki morajo biti na fronti - zato upam, da vas bomo vsaj nekaj, kmalu po koncu šolanja videli v naši zunanje-trgovinski organizaciji, kajti Iskri še kako primanjkujejo prav operativni zunanje-trgovinski delavci.“ Nekako s temi besedami je glavni direktor Iskre Commerce Simon Primožič pozdravil slušatelje IV. Iskrine zunanje-trgovinske šole, ki se je začela minuli torek v Škofji Loki.

Šolo obiskuje 22 slušateljev iz vseh Iskrinih proizvodnih delovnih organizacij razen iz Elementov in Zmaja. Trajala bo tri mesece. Čeprav zgoščen, bi obsežen program ob normalnem študiju na katerikoli visoki šoli trajal dober semester; zaradi odsotnosti slušateljev z dela so ga skrčili na tri mesece, kar pa bo od njih terjalo veliko prizadevnosti in naporov. Slušatelji imajo na dan šest ur predavanja - tri ure dopoldne in tri popoldne. Poleg tega imajo v jutranjem času še dve uri skupnih oblik dela, ko se pripravljajo na skupno obravnavo različnih vprašanj. Enkrat na teden bodo na okroglih mizah obravnavali tudi pomembnejša področja ob sodelovanju zlasti zunanjih gostov. Skupno bo v treh mesecih okoli 400 ur predavanj in še kakšnih sto ur različnih oblik skupnega dela.

Slušatelji bodo morali preštudirati več tisoč strani izbrane literature. Gradivo so skupaj določili in pripravili Iskra ter Ekonomska in Pravna fakulteta.

Študijski program je razdeljen na štiri dele - prvi obsega mednarodni ekonomski sistem in odnose v njem, drugi osnove teorije trženja in tržništva, tretja skupina so znanja iz računovodstva, financ, gospodarjenja itd., četrta skupina pa so znanja o Iskri. V okviru tega slednjega dela se bodo slušatelji najprej seznanili z Iskrino politiko mednarodnega trženja, dobili bodo pregled nad organiziranostjo Iskre s posebnim poudarkom na organiziranosti mednarodnega poslovanja, torej uvoza, izvoza in zastopstev. Slišali bodo tudi ciklus predavanj o Iskrini tehnološki usmeritvi in proizvodnem programu, o regionalnih tržiščih in ciljnih skupinah odjemalcev.

Predavateljev bo skupno približno 70, od tega nekako tretjina iz vrst visokošolskih profesorjev, nekaj jih bo tudi iz gospodarstva, bank itd., preostala dobra polovica pa bo iz Iskre.

Naj povemo še to, da bodo imeli slušatelji v teh treh mesecih okoli 30 pismenih testov, tako da bodo lahko sproti ugotavljali svoje znanje. Zanimivo je, da so se organizatorji odločili za tako pogosto preverjanje znanja prav na predlog udeležencev prejšnjih ZT-šol.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Izboljšati odnose med PTT in proizvajalci opreme

(Nadaljevanje s 1. strani)

Iskro Telematiko na Laborah, kjer jo je sprejel direktor DO Bojan Klemenčič s sodelavci. Po ogledu proizvodnje telekomunikacij so se gostje in gostitelji zbrali v »kmečki sobi« Telematike, kjer so se zadržali v daljših poglobljenih razgovorih.

Iskrini predstavniki so spregovorili o problemih in uspehih gospodarjenja in razvoja na področju telekomunikacij. Iskra daje velik poudarek lastnemu razvoju tehnološke komponentne baze in telekomunikacijskih sistemov. V novejšem obdobju je razvila in vključila prvo digitalno centralo, pripravlja pa se na razvoj večjih javnih digitalnih central. Vse večji poudarek daje prodaji tehnologije in znanja v tujino. Nadaljevati namerava sodelovanje s proizvajalci telekomunikacijske tehnike v razvitem svetu, vendar v smislu enakovrednih odnosov.

Iskra Telematika bo v letu 1983 svojo fizično proizvodnjo povečala za 17% in to brez povečanja kadrovskih in materialnih kapacitet. Vendar pa ima pri tem velike probleme z dobavami materialov, tako tistih iz uvoza, še večje pa s tistimi od domačih dobaviteljev. Rešitve vidi v še širšem povezovanju z drugimi jugoslovanskimi DO, čeprav že zdaj sodeluje z velikim delom jugoslovanskega gospodarstva. Telematika išče nove možnosti uporabe domačega tehnološkega potenciala, vendar je cena domačih materialov tudi do trikrat večja, pa še nekvalitetna povrhu.

Iskra se zaveda svoje odvisnosti od svetovnih gospodarskih gibanj, saj je zasledovanje svetovnega razvoja eden pomembnih pogojev za povečevanje njenega izvoza. S podobnimi dejstvi se ne srečuje le Telematika, pač pa tudi druge Iskrine DO, katerih predstavniki so bili še prisotni v razgovorih (Mikro-

elektronika, Elektrozeve).

Interes Iskre bo moral biti vkomponiran v novi samoupravni sporazum o odnosih s PTT. Predstavniki delegacije skupnosti PTT, ki spremlja uresničevanje starega samoupravnega sporazuma med PTT in proizvajalci, je navedel nekaj kritik na račun dosedanjega obnašanja obeh udeležencev sporazuma. PTT ima obveznost, da proizvajalce obvešča o svojih potrebah in problemih, pa dokumentov o tem proizvajalci niso imeli na voljo. PTT bi morala s proizvajalci delati okvirne pogodbe, da bi leti poznali smeri razvoja in imeli določeno garancijo za svojo proizvodnjo, a so take pogodbe le redke. Na drugi strani pa so bili proizvajalci dolžni PTT dobavljati svoje cenike in normative o svojih izdelkih, a se to ni pogosto dogajalo. Posledica tega je stihija v odnosih med PTT in proizvajalci: PTT se ob zamudah izgovarja na proizvajalce, prihaja do različnih nesporazumov itn. Odnosi se morajo torej nujno spremeniti. Stari samoupravni sporazum bo treba razširiti in ga prilagoditi novi kvaliteti odnosov.

S strani Iskre je bilo pojasnjeno, da je v sedanjih razmerah izredno težko planirati, zlasti na področju telekomunikacijskih objektov, katerih gradnja včasih traja tudi do pet let. Medtem pa se je samo v preteklem letu kar trikrat menjal devizni režim in to ob 40 — 50% inflaciji. Administrativni ukrepi ovirajo normalnost poslovanja, proizvodnja se draži, domače tržišče postaja vse bolj problematično. Plačnik vseh teh problemov pa je na koncu odjemalec oziroma koristnik — t.j. PTT.

Tako PTT kot proizvajalci bi morali povezani in v skladu s prioriteta, ki jih v sedanjih družbenoekonomski situaciji imajo, napraviti več za izboljšanje

stanja, saj take možnosti obstajajo. Pripraviti bi morali plan večletnega skupnega razvoja, ne pa da vse ostaja le na nivoju kupoprodajnih odnosov, medtem ko različni samoupravni dokumenti ostajajo le lepe besede na papirju. Tudi v teh, prihodnjih odnosih namerava Iskra še naprej uresničevati svojo željo, da stopa po poti razvoja naprej in čim tesneje sledi svetovnemu tehnološkemu napredku.

Nedvomno so bili razgovori v Iskrini nujni in koristni: slišali smo veliko predlogov in pobud, kritike in samokritike. Delegacija skupnosti PTT bo obiskala še druge proizvajalce in nato bodo pripravljena stališča do oblikovanja samoupravnega sporazuma o novih odnosih.

Kazimir Mohar

Delegacija skupnosti PTT iz Beograda si ogleduje prvo Iskrino digitalno centralo.

Začela se je IV. Iskrina zunanjetrgovinska šola

(Nadaljevanje s 1. strani)

Med pripravami na škofoveljsko zunanjetrgovinsko šolo so slušatelji ob petkih popoldne in ob sobotah, torej ob svojem prostem času, obiskovali na Ekonomski fakulteti uvajalni seminar ali kot so ga imenovali „mala šola“. Trajala je poltretji mesec, v dogovoru med Iskro in Ekonomsko fakulteto pa je njen program vseboval osnove ekonomike podjetij, računovodstva, upravljanja in poslovanja ter med drugim politične ekonomije.

Otvoritvene slovesnosti ob začetku šole so se udeležili prodekan za gospodarske zadeve na Ekonomski fakulteti Borisa Kidriča v Ljubljani dr. Ferdinand Trošt, glavni direktor Iskre Commerce Simon Primožič, član KPO SOZD Iskra Gojmir Blenkuš in Boris Mužič, strokovni sodelavec iz Iskre Commerce Mitja Tavčar in vodja izobraževalnega centra v SOZD Iskra Ronald Malej.

V priložnostnih nagovorih so slušateljem zaželeli čimveč uspeha v Iskrini šoli. Velik poudarek so dali tudi izvozu kot Iskrini strateški usmeritvi poleg razvoja in tehnologije.

„Upam si trditi,“ je dejal Gojmir Blenkuš, ki je ob službeni zadržanosti predsednika KPO SOZD Iskra Antona Stipančiča pozdravil udeležence, „da je prav od rasti izvoza vse odvisno v Iskri, od socialne varnosti naprej... in brez šolanja kadrov tega ne bomo dosegli.“

Boris Mužič je spregovoril o tradicionalni Iskrini skrbi za šolanje in izpopolnjevanje svojih kadrov, „kar nam daje prednost pred drugimi. V Iskri vsako leto štipendiramo preko 2000 dijakov in študentov, ob delu študira 1500 Iskrašev, na seminarjih pa se jih izpopolnjuje tudi po 4000. Izobraževanje je temeljna in stalna oblika dela v Iskri,“ je dejal Boris Mužič.

Slušatelje je pozdravil tudi prodekan Ekonomske fakultete dr. Ferdinand Trošt. Med drugim je udeležencem zaželel veliko uspeha in pristenega sodelovanja. (Daljši razgovor z dr. Troštom o sodelovanju med Iskro in Ekonomsko fakulteto, o pomenu Iskrine ZT šole in še marsičem bomo objavili v eni prihodnjih števil našega tednika).

Kot smo že uvodoma omenili, je slušatelje pozdravil tudi Simon Primožič iz Iskre Commerce, o pomenu, vsebini in o oblikah dela pa je spregovoril predsednik področnega programskega sosveta Izobraževalnega centra SOZD Iskra Mitja Tavčar.

Lado Drobež

POPRAVEK

V 4. številki našega glasila se je v govoru mg. Iva Baniča vrnila neljuba napaka. V odstavku, kjer govori o zmogljivostih Mikroelektronike, je pravilno: ... pri polni proizvodnji pa bo prihodek presegal 1,3 milijarde dinarjev. (In ne 130 milijonov, kot je bilo napačno napisano.) Bralcem se za napako opravičujemo.

KF

POTREBE PO SODELAVCIH

Na tem mestu bomo redno objavljali vsa prosta dela in naloge v Iskri, tako za redno delo kot za sodelovanje v občasni projektne zasnovanih nalogah v okviru SOZD ali posameznih DO. Prav tako bomo v skladu z 89. členom samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD objavljali sproščne sodelavce, ki jim v TOZD oziroma Delovni skupnosti ne morejo zagotoviti ustreznega dela ter tiste, ki sami želijo menjati delo, bi pa radi ostali v Iskri. Objavljali bomo tudi razpis za vodilna in vodstvena dela in naloge. V glesilu, ki izhaja ob petkih bomo objavili vse potrebe, ki bodo prispele k nam do vključno vsakga ponedeljka.

Objave zbira in ureja: Judita Bagon, SOZD Iskra DSSS, Trg revolucije 2, Ljubljana, Š 11, telefon 213-213, int. 21-25.

ISKRA COMMERCE

TOZD Zunanji trg

1. Skladišni referent

Pogoji: ekonomska srednja šola, 6 mesecev delovnih izkušenj

2. Referent samoupravnih organov

Pogoji: upravno-administrativna šola, 2 leti delovnih izkušenj

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili pošljite v 8 dneh na naslov: Iskra Commerce Kadrovski sektor, Topniška 58, Ljubljana

objavlja
prosta dela in naloge

za TOZD Usmerjene zveze

1. **Vodje tehnološke skupine** (načrtovalec tehnolog za mikrovalovna hibrid. integrirana vezja)
Pogoja: Dipl. ing. elektro š.t., 3 leta delovnih izkušenj v tehnologiji.

2. Višji tehnolog (mehanski tehnolog)

Pogoji: Ing. strojništva ali strojni tehnik, 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj v precizni mehaniki.

3. Samostojni tehnolog (montažni)

Pogoja: Elektrotehnik š.t., 3 leta delovnih izkušenj (eventualno bomo sprejeli tudi pripravnik).

Dela in naloge se opravljajo na lokaciji Stegne 11.

za TOZD Radijske zveze

1. Tehnolog panoge

Pogoja: Dipl. ing. elektro š.t., 2 leti delovnih izkušenj.

2. Kontrolni tehnolog

Pogoja: Dipl. ing. elektro š.t., 2 leti delovnih izkušenj.

Dela in naloge se opravljajo na lokaciji Horjul.

za TOZD Telefonski in telegrafski sistemi

1. Projektant atomskih merilnih sistemov

Pogoja: Dipl. ing. elektrotehnike, 3 leta delovnih izkušenj.

Dela in naloge se opravljajo na lokaciji Stegne 11.

za TOZD Antene in navigacija

1. Konstruktor naprav

Pogoja: Dipl. ing. strojništva — konstrukcijska ali tehnološka smer, 3 leta delovnih izkušenj.

2. VK rezkalca ali VK finomehanika

Pogoja: VK rezkalec ali finomehanik, 5 let delovnih izkušenj.

3. Administrativni referent

Pogoja: Poklicna administrativna šola, 6 mesecev delovnih izkušenj.

Delo se združuje za DOLOČEN ČAS, s polnim delovnim časom. Dela in naloge bodo kandidati opravljali na lokaciji Tržaška c. 2 po 3-mesečni poskusni dobi.

za Delovno skupnost skupnih služb

1. Samostojni tehnični sodelavec

Pogoja: Dipl. ing. elektrotehnike — merilno-regulacij. smeri, 3 leta delovnih izkušenj na projektiranju proizvodnje.

Dela in naloge se opravljajo na lokaciji Stegne 11.

Za TOZD Servis poslovnih stavb

1. Čistilka

Pogoji: končana osnovna šola.

Dela in naloge se opravljajo na lokaciji Stegne 11.

Za vse delavce se združuje delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom, razen v TOZD Antene in navigacija (pod točko 3), kjer se delo združuje za določen čas.

Kandidati naj pošljejo vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: ISKRA — ELEKTROZEVE, Kadrovska služba, Ljubljana, Stegne 11. Komisija za delovna razmerja in delitev osebnih dohodkov TOZD Antene in navigacija, preklicuje zaradi ekonomskih težav sklep o objavi prostih del in nalog ANA-LITIKA—PLANERJA, ki je bil objavljen v časopisu DELO, dne 25. 1. 1983.

ISKRA ŠIROKA POTROŠNJA, TOZD RADIJSKI SPREJEMNIKI, SEŽANA

Skladno z določili statuta delavski svet

razpisuje

naslednja dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za obdobje štirih let.

1. vodja gospodarskega sektorja

Pogoji: — visokošolska izobrazba ekonomske stroke ali organizacija dela in 5 let delovnih izkušenj ali — višješolska izobrazba ekonomske stroke ali organizacija dela in 5 let delovnih izkušenj

2. VODJA RAZVOJNEGA SEKTORJA

Pogoji: visokošolska izobrazba elektro stroke, šibki tok in 5 let delovnih izkušenj. Kandidate vabimo, da pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev na naslov: ISKRA Tovarna radijskih sprejemnikov Sežana, Partizanska 82, v 15 dneh od dneva objave v časopisu DELO. Priporočena oddaja na pošti se smatra kot direktna oddaja v TOZD. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po preteku roka za vložitev prijave.

PO RAZGOVORU Z MAG. D. ŠTIGLIČEVO IN M. TROJARJEM

Ugodna ocena za informacijski sistem Iskre

Pretekli teden je komisija za oceno investicij pri IS SRS obravnavala vlogo za izdajo mnenja o ustreznosti investicijske zasnove za izgradnjo informacijskega sistema v SOZD Iskra — I. faza. Ta zasnova vključuje tudi nabavo računalnika Iskra Delta. Mnenje komisije je bilo zelo ugodno, tako kar zadeva vsebino elaborata, kot tudi metodološki pristop, razviden iz elaborata.

Metodološka sestava elaborata je taka, da strokovnjaki menijo, da je struktura elaborata ponovljiva, tako da jo je možno uporabljati tudi v drugih primerih investicij. Glede na druge elaborate, ki jih komisija prejema, je elaborat IS SOZD Iskra pripravljen z izjemno skrbnostjo, natančnostjo in doslednostjo. Gre za izvirno zasnovo elaborata, v tem pogledu odstopa in hkrati ustreza družbenim intencijam in načinu dela komisije za oceno investicij SRS.

Glede na te kvalitete bi bilo smiselno na podlagi tega elaborata izoblikovati metodologijo za bolj enoten in bolj standarden način izdelave elaboratov te vrste, ki bodo podlaga za oceno ustreznosti investicij, še posebej na področju izgradnje informacijskih sistemov v večjih in velikih poslovnih sistemih združenega dela.

Vzrokov za snovanje novih sistemov v SOZD Iskra je več. Ugotavljajo, da so informacije, ki jih nudi sedanji informacijski sistemi neažurne in pogosto tudi neustrezne, računalniške informacije so medsebojno premalo povezane, računalniška oprema, na kateri se izvaja obdelave podatkov, pa je zelo pisana, zastarela, neustrezna in nezadostna. Zato so bila postavljena in sprejeta izhodišča za izgradnjo takega povezanega informacijskega sistema v Iskri, ki naj bi omogočal povečanje dohodka TOZD, povečanje izvoza, boljšo organizacijo dela in proizvodnjo, ter boljše obveščanje delavcev.

Možnost za zasnovo informacijskega sistema, ki naj temelji na uporabi računalnika domače proizvodnje je nastala pravzaprav z ustanovitvijo delovne organizacije Iskra Delta v preteklem letu. Odločitev o izgradnji informacijskega sistema na podlagi računalnika domače proizvodnje pa pomeni, da Iskra podpira in uresničuje družbene težnje, ki so podane v zakonu o družbenem sistemu informiranja. S tem hkrati potrjuje skupen koncept razvoja in izgradnje informacijskega sistema in prehaja na uporabo doma izdelane računalniške opreme. Z marketinškega vidika pa to pomeni možnost postavitev računalniške in terminalne mreže z domačo opremo in uporabo lastnega znanja. Tako bo ta investicija ustvarila tudi pogoje za večjo proizvodno in poslovno

učinkovitost Iskre doma in v tujini.

Komisija je ugotovila dejstvo, da so sestavljalci z izdelavo takega elaborata pohiteli, saj vsebuje plan za leto 1984 in projekte ter programe do leta 2000. Pomembno je tudi dejstvo, da gre za eno redkih investicij v računalništvu, ki nakazuje rešitve tudi na področju softwarea. Običajna praksa v našem gospodarstvu je, da OZD najprej nakupijo drago računalniško opremo, praviloma v tujini, šele nato pa začno izdelovati ali prilagajati potrebni software. V tem primeru pa gre za nasproten in vsekakor mnogo bolj smiselni način, saj so v Iskri na področju informacijskih sistemov najprej zasnovali softwarski del, nabava računalniške opreme pa bo zato tudi bolj premišljena in gospodarna. Elaborat pa rešitve prezentira v dinamični obliki na več ravneh, distribuirano in povezovalno hkrati.

Obravnavani elaborat vsebuje poleg drugih kvalitet tudi naslednji: po eni strani v finančnem delu natančno predvideva način pokritja celotne investicije, gre za koriščenje združenih sredstev za investicije v SOZD Iskra in deloma za kredit proizvajalca Iskra — Delte, za vračilo teh sredstev pa bo v prvem polletju 1983 pripravljalcu ustrezen sporazum, s katerim se bodo po diferenciranem ključu DO obvezale za vračanje teh sredstev. Po drugi strani pa se opira predvsem na lastne kadre; v zvezi s tem elaborat predvideva potrebne prekvalifikacije.

Izgradnja informacijskega sistema zaenkrat poteka po programu. Do polletja pričakujejo potrditev investicijskih programov s strani komisije. Z gradbenimi deli in nabavo drobne opreme naj bi začeli v drugi polovici tega leta, v prvi polovici leta 1984 pa naj bi računalnik instalirali. Tako bi preskusno obratovanje lahko steklo že leta 1985, ko naj bi začeli z uvajanjem načrtovanega informacijskega sistema. Uvajanje enotnega informacijskega sistema pa je vsekakor pomemben integrativni faktor za vse organizacije Iskre.

Projekt in elaborat je izdelala DO Zorin, TOZD CAOP, ob pomoči DO Iskra Invest servis — Službe za pripravo investicijskih elaboratov.

M. Ovsenik

S sestanka področnega kolegija za RR dejavnost

Na pobudo predstavnika Iskre v ZDA je področni kolegij obravnaval možnosti, da bi se preko našega predstavništva v ZDA iz zahodnih držav pa tudi iz ZDA samih Iskra vključila bodisi v nakup bodisi v prodajo zahtevnih tehnologij. Člani kolegija so podprli predloge za vključitev v to akcijo, pri čemer je treba določiti tako način poteka informacijskih tokov, kakor tudi kontaktne poti. Pri tem smo se domenili, da se s tovrstno dejavnostjo naša firma v ZDA že ukvarja, potreben pa je načrtni pristop. O tej dejavnosti bodo seznanili tudi vseh 12 projektnih timov, ki naj bi podali konkretne predloge in interese za kontaktiranje, člani kolegija pa se bodo pogovorili tudi z direktorji svojih DO.

V nadaljevanju je kolegij obravnaval stališča Iskre do programskih zasnov učnega programa Fakultete za elektrotehniko v Ljubljani. Potrdili so stališča, naj bi se programi nikakor ne cepili več dalje s tem, da bi zahtevali v podiplomskem izobraževalnem ciklusu (zlasti specializacija, magisterij in doktorat znanosti) dopolnjevali, oz. širili na specialistična področja. Pri tem ne smemo izhajati iz stališča, da morajo biti diplomanti druge stopnje takoj neposredno uporabljivi. S tem bi olajšali tudi smiselno in delovno planiranje kadrov po dejanskih sprotnih potrebah, ki je doslej imelo to pomanjkljivost, da ni bilo mogoče predvideti in realizirati vseh bodočih specializiranih poklicev. Seveda so ob tem poudarili potrebo po stalnem samozobraževanju v smislu uvedbe možnosti za doživljenjsko sprotno specializiranje.

Iskra naj bi se vključila v proces izobraževanja tudi s tem, da bi naše delavce habilitirali na Fakulteti za elektrotehniko po eni strani, oziroma po drugi strani, tako da bi v Iskri prirejali ustrezne specialistične oblike izobraževanja ob delu. Pri tem pa so bili odločno proti nadaljnji drobitvi učnih programov na fakulteti za elektrotehniko.

Na dnevnem redu je bil tudi program šole za vodstvene RR kadre. Predvidena sta eden do dva ciklusa predavanj letno. Šola je namenjena vodilnim in vodstvenim delavcem v RR dejavnosti, v TOZD in DO. Program dela je v razpravi, do 10. februarja pa bodo člani kolegija poslali svoje sugestije in mnenja ter predloge za dopolnitve in spremembe, istočasno pa bodo pričeli s sestavljanjem prvega seznama udeležencev.

Nadomestitev uvoženega materiala z domačim materialom je bila naslednja točka obravnave na kolegiju. Kolegij je obravnaval poročilo Ivana Finka in DO Telematike, kjer so uspeli nadomestiti

že 15 do 20% uvoženega materiala z domačim materialom, pri čemer so si zasnovali poseben sistem oziroma organizacijsko obliko, ki dosega pomen za vso Iskro, tako da bi morali ustrezno pobudo razširiti na vso SOZD.

Na seji so razdelili vzorčno organizacijsko navodilo, ki ga bodo člani kolegija preučili, da bi lahko prihodnji kolegij že imenoval delovno skupino za sestavo predlogov, kako bi v SOZD koordinirali tovrstno dejavnost vseh DO.

Obravnavali so tudi nalogo, ki je bila sofinancirana iz združenih sredstev SOZD na temo »Matrično-projektna organizacija inovacijskih procesov, druga faza« — priročnik za pripravo in izvedbo nalog in projektov. Ta priročnik bi uporabljal tudi v RR šoli, predvsem pa bo v pomoč našim razvojnim delavcem, saj prikazuje praktičen način poteka vseh faz procesa — od oblikovanja ideje do poskusne proizvodnje. Gradivo bodo člani področnega kolegija pregledali in pripombe dali do 20. 3., tako bo ZORIN lahko uskladił osnutek priročnika do začetka RR šole.

Ob koncu so spregovorili še o internem posvetovanju o računalnikih, kjer naj bi Iskra Delta predstavila svoj proizvodni program pa tudi svoje razvojne načrte. Dalje je kolegij predlagal odbor za razvojni program in raziskovalno dejavnost, da odobri nevrtačljiva sredstva za dve RR nalogi, sofinancirani iz združenih sredstev SOZD za strateške razvojne programe. Kolegij je tudi zahteval, da se obvesti investitorja v SOZD Iskra, naj izvedejo sklep DS SOZD o obveznem 10% vložku v RR opremo od vrednosti celotne investicije.

In končno je kolegij razpravljal še o prireditvi tehnoloških dni Iskre in zadalžil iniciativni odbor, naj predloži program ter organizacijo teh dni.

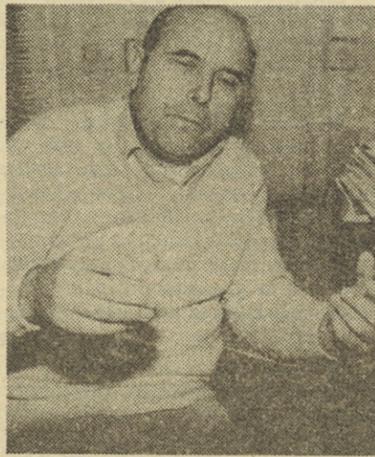
Mak

Zlato iz Trbovelj

V uredništvu smo izvedeli, da so v trboveljski Iskri začeli pridobivati zlato. »Črno zlato« — premog iz Trbovelj to že, toda pravo zlato — to nam nekako ni šlo skupaj. Gre za alkimiste? Za zlati rudnik? V trboveljskih Polprevodnikih pa smo stvar razčistili. Gre za koristno inovacijo in znanje inženirja Staneta Pintarja.

»Gre pravzaprav za enostavno zadevo. Opravljamo regeneracijo zlasti iz zlatotopke. Pri nas pri razjedkanju silicijevih tabletk odjedkamo ožek pas silicijeve površine. To pa se opravi z zlatotopko. Zlata je tu zelo malo, nekaj manj od 0,1 mikrona. To zlato se stopi in doslej je šla zlatotopka z ostalimi kisljinami v nevtralizacijsko postajo in od tu v kanalizacijo.

Dnevno porabimo okrog 15 litrov zlatotopke in v tej količini je okrog 7 gramov zlata. Moja inovacija pa je v tem, da nevtralizacije ne opravimo več v nevtralizacijski jami, z vsemi ostalimi odpadnimi kemikalijami, pač pa jo opravimo kontrolirano pred spustom v to jamo. Tako nevtraliziramo samo zlatotopko in pri tem se nam »usede« vse, od zlata do ostalih sestavin. Med drugim je tu tudi nikelj.

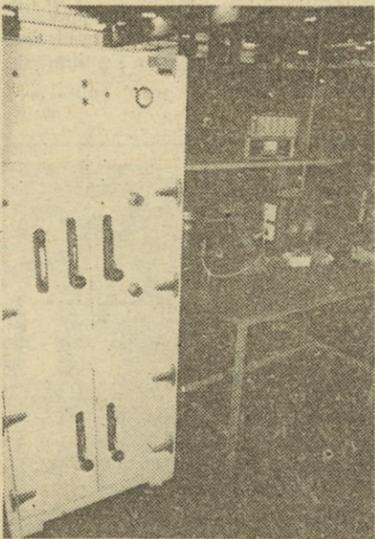

Stane Pintar: »Tako je »ratalo« zlato«

Moj postopek je v tem, da sem raztopil vse ostale snovi, razen zlata. Tako je v »usedlini« ostalo čisto zlato. Tako zdaj vsak dan zlatotopko zlijejo v posebno posodo in jo nevtralizirajo, na dnu ostane »usedlina« (oborina) zlata. Ko pa je usedline toliko, da se nevtralizacija začne ustavljati, odlijejo »mulj«, v katerem je zlato v posebni posodi. To se zbira v posebne posode in to »blato« filtriramo, da dobimo koncentrat in že kot blato operemo s kuhanjem v solitrni kislini in ostale primesi izlužimo. Tako ostane čisto zlato. To je vse.« Tako je predstavil inovacijo inženir Pintar.

Tako pridobijo v 200 delovnih dneh, po 5 — 7 gramov zlata dnevno, v enem letu 1,25 do 1,50 kg zlata. Kar lepa kepa! To pa je pri današnjih cenah zlata vredno nekaj nad milijon dinarjev. Po pravilniku o inovacijah bi inženirju Pintarju pripadala nagrada od deleža gospodarskega učinka tam nekje okrog 50.000 dinarjev, poleg tega pa še 3% letno od vrednosti nad 70.000 din gospodarskega učinka. Kar lepa nagrada. Morda pa je še več vredno moralno priznanje za posluh in vloženo znanje ter trud. Cestitamo!

F. Kotar

Inovator in konstruktor Rudi Iskra iz Žužemberka je skonstruiral avtomat za sortiranje večstojnih kandelatorjev. Pripravo so tudi izdelali v domačih delavnicah TOZD Keramični kandelatorji v Žužemberku.

F. Kotar

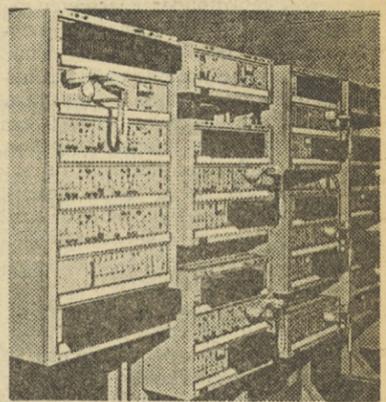
Z napravami za prenos podatkov tudi na konvertibilno tržišče

Že tridesetletna tradicija, ki jo beleži Iskra na področju razvoja in proizvodnje visoko frekvenčne prenosne tehnike za potrebe elektrogospodarstva, je dala prav v tem obdobju prve rezultate tudi v prodoru na tuje, konvertibilno tržišče. V delovni organizaciji Avtomatika so koncem preteklega leta prevzeli dela v vrednosti 250.000 dolarjev, v kateri je vključena dobava družine ET 6 aparatov za prenos informacij po daljnovodih.

Nujnost povezave med energetskimi objekti je eden od osnovnih pogojev, da elektrogospodarstvo nemoteno obratuje. In prav te naprave, ki so jih v Iskri pričeli razvijati koncem 1969. leta in temeljijo na enotnih tehnoloških rešitvah, ki omogočajo visoko produktivnost, vspostavijo povezano; organizacijo lastne telefonske mreže, z njihovo pomočjo se lahko zgradijo računalniške poti, daljinsko upravljanje, preko njih potekajo informacije za zaščito daljnovodov itd.

Dosežena kvaliteta in zanesljivost naprav in s tem zanesljivost obratovanja celotnega elektroenergetskega sistema se je že večkrat izkazala in potrdila doma. Kot glavni proizvajalec tovrstne opreme v Jugoslaviji, smo domači referenci dodali tudi pozitivne rezultate, ki smo jih dobili v Sovjetski zvezi, kot enem od prvih tujih uporabnikov. Brazilski trg pa ostaja še vedno odprt. Seveda je naša nadaljnja prisotnost odvisna od izvedbe že sklenjenega osla. Dosežena kvaliteta in konkurenčne cene pa dajejo upanje pri načrtovanju nadaljnjih akcij.

In ne samo to. V ponudbi, ki jo je predložila Iskra, je bil poleg osnovne opreme vključen še merni kompleks E 16 MK, kot del dodatne opreme, ki omogoča enostavno rokovanje in zanesljivost pri preverjanju delovanja osnovnega sistema. Naši strokovnjaki pa bodo prevzeli tudi obveznost šolanja brazilskih delavcev, tako da bodo montažna dela opravili sami. Medtem ko bodo pri stavljenju opreme v obratovanje, ki naj bi bil predvidoma v 1984. letu, prisotni tudi naši strokovnjaki.

Visoko frekvenčna tehnika za prenos informacij po energetskih vodih.

Ker se v področju za proizvodnjo naprav za prenos podatkov dobro zavečajo, da je uspeh na tujih tržiščih močno odvisen od kvalitete izdelkov in konkurenčnih cen, načrtujejo novo družino naprav, ki bodo v primerem trenutku lahko zamenjala ET 6. Nova družina naj bi omogočila nekaj tržno zanimivih, novih sistemskih rešitev. Kot drugo od nosilnih nalog si je skupina petdesetih delavcev zadala razvoj lastnih instrumentov-pripomočkov za dvig produktivnosti proizvodnje in kot tretjo razvoj naročniškega multipleksa. Njihov neizrabljen potencial je tudi v povprečno mladem kadru, ki se iz črpal pridobivalne in bazičnega znanja in kateri predstavlja osnovo za kvaliteten razvoj in proizvodnjo, kakršno zahtevajo naprave za prenos podatkov po energetskih vodih.

Š. D.

Z odbora za varstvo pri delu in humanizacijo dela SOZD Iskra

Več podpore področju varstva pri delu in humanizacije dela

Varstvo pri delu je tista dejavnost združenega dela, ki zagotavlja varno delovno okolje in delovne ter življenjske razmere delavcev. Cilj te dejavnosti je zagotavljanje fizične in moralne integritete delavcev pri delu. Zato je varstvo pri delu pomemben del poslovnih sistemov na vseh ravneh organiziranosti.

Zaradi pomembnosti področja je pri delavskem svetu SOZD Iskra imenovan tudi odbor za varstvo pri delu in humanizacijo dela. Ena izmed oblik delovanja na ravni SOZD pa so tudi strokovne konference, ki jih ta odbor organizira.

Prva konferenca je bila že leta 1981. Obravnavala je predhodno varstvo, in sprejela stališča, ki jih je potrdil tudi DS SOZD. V stališčih posebej poudarja organiziranost strokovnih služb na nivoju delovnih organizacij ter njihovo statusno opredelitev pa tudi funkcionalno povezanost. Pri tem se zavzema za tako organiziranost kot to velja za druge strokovne službe. Prav neustrezna organiziranost strokovnih služb je namreč pogosto v neposredni korelaciji z nezadovoljivim doseganjem postavljenih ciljev.

Drugo stališče konference je zadevalo vključevanje pooblaščenih delavcev za varstvo pri delu v strokovni kolegij TOZD. Poslovodni organ OZD naj bi vsaj enkrat letno poročal o stanju in ukrepih na področju varstva pri delu delavskemu svetu, vsaka DO pa naj bi izoblikovala tudi sistem funkcionalnega izobraževanja, ki naj bi vseboval značilnosti tega izobraževanja s področja varstva pri delu. Izobraževalna oblika naj bi bila prilagojena konkretnim značilnostim OZD, strukturi udeležencev ter postavljenim smotrom. Hkrati pa so poudarili prilagojevanje normativnim zahtevam varstva pri delu pri izvajanju proizvodnega dela in delovne prakse za potrebe usmerjenega izobraževanja.

Ena izmed pomembnih nalog tega področja, ki izhajajo iz solidarnosti pa je usposabljanje in zaposlovanje invalidov, ter razvijanje njihovih potencialnih sposobnosti. Za preprečevanje invalidnosti pa je službo za varstvo pri delu potrebno vključiti v sprotno

spremljanje psihofizičnih obremenitev in socialnih problemov in v pravočasno ukrepanje za preprečevanje nastopa pozitivne delovnih sposobnosti. Nadaljnji razvoj dela služb za varstvo pri delu pa bi moral temeljiti na razvoju sistema predhodnega varstva, optimizaciji pogojev za ekologijo dela in koordinaciji na področjih ergonomije, varstva okolja in požarne preventive.

Druga konferenca o humanizaciji dela je sprejela program aktivnosti za humanizacijo dela. Ta program temelji na dveh, med seboj prepletenih delih: metodološki podlagi za izvajanje programiranih nalog in konkretnih nalogah kot razčlenitvi stališč in usmeritev. Programirane naloge naj bi izvajale vse tri ravni organiziranosti Iskre, ki naj bi se povezovale v štirih linijah: samoupravni, poslovodni, liniji strokovnih področij in družbenopolitični liniji.

Naloga, ki jo je sprejela druga konferenca je bila tudi skrb za vključevanje varstva pri delu in humanizacije dela v letne in gospodarske načrte SOZD in letna poslovna poročila.

Poročilo o delu na tej nalogi smo pretekli teden poslušali na odboru za varstvo pri delu. Poudarili so, da področje varstva pri delu in humanizacije dela ni bilo vključeno v plan SOZD, ker varstvo pri delu do nedavna ni bilo opredeljeno kot skupna dejavnost sestavljene organizacije. Po ustanovitvi odbora pa se kaže potreba po vključitvi v letni program in letne plane. Pri tem je potrebna natančna opredelitev vsebine nalog dejavnosti in področij, ki naj bi jih vključili v plan. Podpora vključitvi v letni plan je izrekel tudi sindikat in se zavzel zato, da bi varstvo pri delu in humanizacijo dela vključili že v plan SOZD za leto 1983.

(Nadaljevanje na 4. strani)

TOZD NAPRAVE IN ORODJA

Izvoz terja vse bolj zahtevno tehnologijo

Orodjarna v IEZE je TOZD skupnega pomena, ker opravlja orodjarska dela za vse tovarne v tej delovni organizaciji. Sicer imajo po TOZD tudi svoje orodjarje, vendar se za zahtevnejše naprave in precizna orodja in usluge še vedno poslužujejo Orodjarne. O tem, o lanskem poslovanju in letošnjih načrtih smo se pogovarjali s predsednikom delavskega sveta Matjazem Peklenkom.

»Lansko leto v Orodjarni ocenjujemo za kar dobro. Sorazmerno visoka amortizacija nam je le v prid, saj je tržišče našega poslovanja in dela na kvalitetni opremi. Kupili smo tudi visoko avtomatiziran obdelovalni stroj na principu žične erozije, kar je za nas lepa pridobitev lanskega poslovanja.« je na začetku dejal predsednik Peklenk.

Lanski proizvodni načrt so izpolnili s 113%, kar je za dobrih 13% več kot leto poprej. Dosegli so soliden celoten prihodek in seveda temu ustrezen dohodek in odstanek dohodka. Osebnih dohodkov so dvignili za okrog 28%, kar je v mejah resolucije in v skladu z doseženimi rezultati v proizvodnji.

Največja pridobitev je bila lani obdelovalni stroj JUNG, v celoti računalniško voden in vsestransko uporaben. Z njim bodo lahko osvojili tudi izdelavo najzahtevnejših orodij in naprav, saj to v celoti omogoča avtomatsko vodena žična erozija. Rabi jim predvsem za izdelavo obdelanih komadov iz karbidnih trdin in kaljenih jekel, to pa sta materiala, ki jih večinoma uporabljajo za izdelavo najzahtevnejših orodij.

Vse bolj pa čutijo pomanjkanje strokovnega kadra, zlasti pa kovinarjev. Skušajo si predvsem pomagati s študenti in zadnja leta je po temeljiti akciji in propagandi po šolah le priliv mladih kovinarjev malo večji. Tudi za prostor upajo, da se bo obrnilo na bolje. Letos se bodo preselili razvojniki iz Keramike k sosedu v novo stavbo in tako bodo orodjarji pridobili okrog 100 kv. m prostora, kar jim bo zadostovalo za postavitev kakih 8 strojev in to bo zadostovalo do leta 1985, potem bo pa spet treba misliti na širitev in sicer na kaj večjega, menijo v Orodjarni.

Matjaz Peklenk.

Delo v Orodjarni postaja vse zahtevnejše. Ob večanju izvoza so seveda tudi zahteve po kvalitetnih in preciznih orodjih in napravah vse večje. Sodobna tehnologija izdelkov zahteva tudi višjo kakovost proizvodne tehnologije in tej skušajo slediti v Orodjarni, tako z znanjem, kot tudi s strojno opremo.

Za letos so orodjarji sprejeli zahtevni proizvodni načrt, 20% višji kot lani. S TOZD, ki zanje delajo orodja in naprave se bodo skušali dogovoriti tudi za manjši delež deviz od izdelkov, ki jih TOZD izvažajo. Tako si bodo zagotovili devizna sredstva za rezervne dele in specialne materiale, ki jih morajo uvoziti. Za zdaj pogovori dobro kažejo in finalisti imajo veliko razumevanja za svojega proizvajalca naprav in orodij.

F. Kotar

Več podpore področju varstva pri delu in humanizacije dela

(Nadaljevanje s 3. strani)

Ko so na odboru pregledovali program aktivnosti na temelju zaključkov II. strokovne konference so na nekatere pripombe iz združenega dela, čes, da rokovnik ne ustreza, menili, da bi rokovnik za program aktivnosti ne smeli spreminjati, če naj bi aktivnosti, ki jih je konferenca določila, zaživele.

Tako je na kolegiju glavnih direktorjev DO, da v posameznih DO izdelajo srednjeročno usmerjene akcijske programe najpomembnejših nalog za konkretno uveljavitev humanizacije dela obveljal rok do 30. 3. letos za dogovor. Do konca polletja naj bi zadolžili direktorje področij, da področni kolegiji razpravljajo o tem programu aktivnosti in se z vodji področnih strokovnih služb DO dogovorijo o načinu sodelovanja pri akcijskih programih DO.

Prav tako so menili, da morajo obveljati vsi ostali roki, tako tisti, ki zadevajo delo odbora samega, kot tisti, ki zadevajo področne kolegije SOZD in druge dejavnike, zadolžene za izvajanje aktivnosti s področja varstva pri delu in humanizacije dela.

Podrobno vsebinsko obdelan načrt izvedbe nalog, ki so bile sprejete na I. in II. strokovni konferenci varstva pri delu in humanizacije dela bo objavljen v prihodnjih številkih našega glasila.

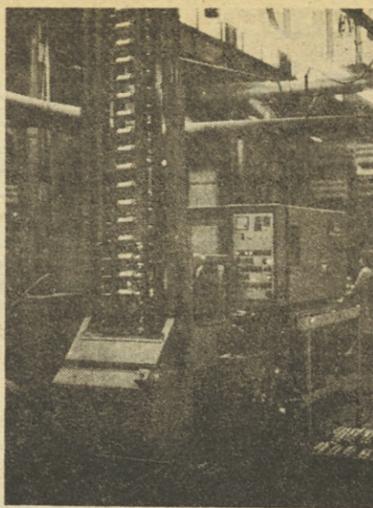
Vsekakor pa je jasno izzvenela ugotovitev, da temu področju tako naša družba, kot tudi naša sestavljena organizacija posvečata še premalo pozornosti in mu dajeta premalo podpore in veljave, kar je razvidno iz dosedanje organiziranosti služb varstva pri delu, tako statusne opredelitve, kot tudi organizacijskega nivoja in povezanosti znotraj DO in TOZD.

Na koncu seje so se člani pogovorili še o pripravah na tretjo strokovno konferenco, ki naj bi obravnavala predvsem zdravstveno varstvo v TOZD in DO, odkrivanje vzrokov obolevanja ter ukrepe za preprečevanje invalidnosti.

Za organizacijo III. strokovne konference je bil imenovan organizacijski odbor v sestavi: Mitja Fortič, Peter Polak, Jože Štrukelj in Marjan Miserit. Konferenca je zelo pomembna, saj obravnava vitalna področja našega dela in življenja. Še posebej pa je pomembna sedaj, ko nov zakon prinaša vrsto sprememb na področju zdravstvenega in invalidskega varstva.

Zaradi vseh teh novosti pa bo sklican sestanek sekretarjev, kadrovskih delavcev in delavcev področja za varstvo pri delu in humanizacijo dela, kjer bodo obravnavali vse novosti, ki jih prinaša novi zakon.

M. Ovsenik

Iz tovarne velikih zaganjalnikov.

Kaj prinaša letni program novogoriške DO

Vpogled v plan za leto 1983 nam razkrije dva osnovna pokazatelja. Uspešnost poslovanja in realizacija ciljev, ki si jih v novogoriški Iskri z letnim planom zastavljajo, bosta prav gotovo v veliki meri odvisna od njihovega dela na vseh področjih gospodarjenja in odločanja ter uspešnega premagovanja problemov, ki bodo v pričakovanih zaostrenih razmerah v letošnjem letu prisotni.

Že za leto 1982 ugotavljajo, da so se gospodarska gibanja vse bolj zaostrovala in da resolucijski parametri niso bili realizirani v celoti. Omejevanje uvoza in nezmanjšano povpraševanje na domačem trgu je povzročilo osiromašenje ponudbe na domačem trgu in istočasno pritisk na povečanje cen, ki so se povečale iznad resolucijskih okvirov.

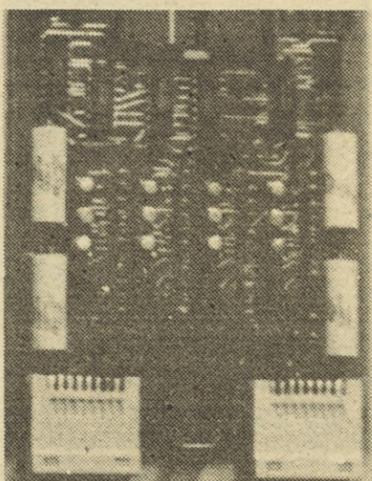
In kakšni so planirani cilji novogoriške Iskre v letošnjem letu? Glede na oceno proizvodnje v lanskem letu in predvidene možnosti prodaje in proizvodnje v letošnjem letu so v gospodarskem načrtu za leto 1983 zapisali, oziroma predvideli 15-odstotno rast vrednosti proizvodnje po stalnih cenah. Tako je planirana vrednost proizvodnje v letošnjem letu nekaj manj kot 2 milijardi dinarjev. Vrednost prodaje bo za 32 % večja, kot je ocenjena prodaja v letu 1982. Vrednost izvoza, izračunanega po tečaju enega dolarja bo znašala 33,2 % celotne prodaje in pomeni 13 % rast izvoza.

Plan deviznih prilivov in odlivov je izdelan ob predpostavki, da bodo za zagotavljanje lastnih reprodukcijskih potreb razpolagali s 50 % ustvarjenih deviz od izvoza, manjkajoči del deviz pa dobili od njihovih kupcev, skladno z določili zakona o deviznem poslovanju.

V letošnjem letu bo v Iskri Avtoelektriki zaposleno povprečno 3196 delavcev, to pa pomeni 3 % rast glede na leto poprej. Vrednost porabljenih sredstev pa so planirali v višini treh milijard dinarjev. Največji delež v porabljenih sredstvih predstavlja poraba materiala, ki predstavlja 62 % vseh porabljenih sredstev in je za 34 % večja od ocenjene porabe v letu poprej.

Za reševanje stanovanjske problematike v okviru delovne organizacije bodo izločili v sklad skupne porabe 3,5 % od bruto osebnih dohodkov. Sredstva za potrebe samoupravnih skupnosti pa bodo izločali v skladu s sprejetimi SaS, različno po občinah, kjer imajo TOZD.

M. R.

Kanalska enota vrste „EM“, uporabljena v PCM – terminalnem multiplexu.

POGOVOR Z MITJO TAVČARJEM

Mednarodno trženje Iskre po ciljnih skupinah odjemalcev

Pred Iskro je srednjeročno obdobje, v katerem naj bi izvoz dosegel skoraj polovico celotnega obsega proizvodnje. Iskrino mednarodno trženje je je dandanes še vedno „kapilarno“, se pravi, da skušamo vse, kar proizvedemo, prodajati povsod v svetu. Tak pristop je bil pravilen med začetnim prodorom na tržišče, zdaj pa je postal manj gospodaren in manj učinkovit.

Prelomnica v načrtovanju mednarodnega trženja Iskre po ciljnih skupinah odjemalcev je bila vsekakor novemberska zunanje-trgovinska konferenca Iskre in o tem smo se pogovarjali s strokovnim sodelavcem v zunanje-trgovinski temeljni organizaciji v Iskri Commerce z Mitjo Tavčarjem.

„Med pripravami na XI. konferenco Iskre smo skušali ustvariti kakovostna izhodišča za načrtovanje in vrednotenje mednarodnega trženja Iskre v naslednjem obdobju. Izhajali smo iz ugotovitve, da nadaljnega stopnjevanja Iskra ne more več dosegati z doslej prevladujočo prodajo posameznih izdelkov, temveč le s povežavo izdelkov v ponudbe, ki v bolj vseobsegajoči obliki zadoščajo potrebam odjemalcev. Razmišljanje o teh potrebah je vodilo do spoznanja, da enakosti potreb ne velja urejati samo po izdelkih ali samo po geopolitičnih področjih, temveč predvsem po osnovni dejavnosti skupin odjemalcev.“

Iskrine sposobnosti bomo morali za doseg zastavljenih srednjeročnih ciljev gotovo osredotočiti na tiste ciljne skupine odjemalcev v tujini, ki obetajo Iskri največjo uspešnost. Razveseljivo je tudi to, da je poskus razporeditve velikih odjemalcev Iskre v skupine s skupnimi značilnostmi, nalletel na dober sprejem v delovnih organizacijah. Katere so te skupine?

„Teh skupin je kajpak mnogo, preveč za začetek. Zato smo se odločili, da preučimo bodoče tržne možnosti Iskre v tujini samo po osmih bolj ali manj zaokroženih skupinah odjemalcev. Tako so nastale skupine: PTT, elektroenergetika, odjemalci elementov za zabavno elektroniko, odjemalci delov in opreme v industriji, odjemalci informatike, birotehnike in šolske opreme, industrija in trgovina široke potrošnje, inženiringi ter avtomobilska industrija. Na konferenci smo trženje po teh skupinah obravnavali in se dogovorili, naj bi v letu dni posebne projektne skupine izdelale srednjeročne načrte trženja.“

Gotovo jih čaka mnogo dela?

„Naloga ni ne enostavna in ne lah-

DO ELEKTROZVEZE

Lansko poslovanje TOZD PMD

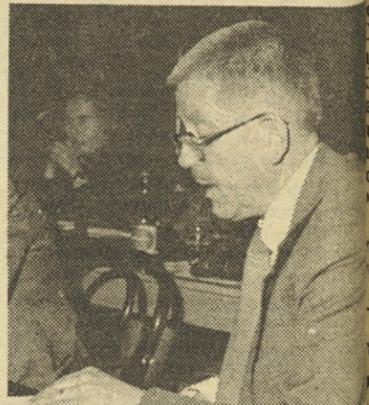
V TOZD PMD so kljub težavam finalistov v DO, ki se odražajo tudi na njihovem poslovanju, uspeli približati uresničitvi načrtovanemu planu ter s tem zadovoljivo zaključiti lanskono poslovno leto. O tem smo se tudi nekoliko več pogovorili s Milanom Gambergerjem, IPO njihove temeljne organizacije.

Najprej nekaj besed o poslovanju v lanskem letu. Kako ste izpolnjevali plan?

Kljub težavam dokaj dobro. Značilno za to obdobje so bile namreč precejšnje spremembe v naročilih finalistov – kot posledice težav z uvoznim materialom. Prav tako smo imeli velike težave z domačim materialom, ki smo ga nujno potrebovali za našo proizvodnjo mehanskih delov. Vse te težave smo potem seveda reševali na vse možne načine, saj so bile izvozne naloge finalistov prednostne in ne malokrat ogrožene.

V TOZD PMD smo v tem času za radi zmanjševanja naročil finalistov intenzivno iskali zaposlitev neizkoriščenih kapacitet v drugih, zlasti sosednjih DO. Zaradi tega se je delež zunanjih naročil povečal nad 30 %, hkrati pa smo s tem presegli plan storitev kar za polovico. Vendar pa skupnega proizvodnega plana in plana realizacije nismo dosegli, smo pa zaostanek 7 % nadomestili z manjšimi stroški tako, da računamo na rezultat poslovanja, ki bo blizu planiranemu.

V lanskem letu smo vložili tudi precej truda v osvajanje proizvodnje

Mitja Tavčar.

ka. Očitno je, da te ciljne skupine potrebujejo izdelke Iskre v raznih kombinacijah in povezavah, zlasti pa z različnimi storitvami pred prodajo in po njej. Tudi politika cen za iste izdelke je različna po teh skupinah, različne so prodajne poti in različne komunikacije. Predvsem pa je treba znotraj vsake izmed široko začrtanih skupin poiskati tisti del, ki je za Iskro najbolj obetaven zaradi lastnih potreb, zaradi konkurence, gospodarske konjunkturo, geopolitičnih značilnosti in takih naprej.

Uspehi Iskre v zadnjih dveh desetletjih na mednarodnem trgu temeljijo predvsem na tržni usmerjenosti, to naravnosti v potrebe in značilnosti odjemalcev, med katerimi je dolgoletna vrsta najbolj uglednih in zahtevnih organizacij. Pogled na mednarodno trženje Iskre z zornega kota ciljnih skupin odjemalcev je zato le logično nadaljevanje dosedanje usmeritve in ponovno poskus zmožnosti Iskre, da združi znanje in moči za skupne tržne nastope.“

delov, ki so jih finalisti dotlej uvažali ali pa bi jih morali uvoziti. Dobili smo tudi več novih strojev. Posebej smo veseli stroja za ravnanje tanjših plošč in ter stroja za krivljenje profilov programiranjem in seveda tudi CNC strožnic.

Novi stroji so terjali ustrezno prilaganje tehnoloških postopkov, vnesli pa so tudi nov način razmišljanja, na reč, da je možno z modernimi obdelavami precej povečati produktivnost pri tem pa izboljšati kakovost in varnost dela.

Kako bo v letošnjem letu?

Čakajo nas pomembne naloge. Z dovoljiti bomo morali najprej potrebe

finalistov, za preostale zmogljivosti poiskati zunanjo naročila. Največ porov bomo morali vložiti v izdelavo novih izdelkov naše DO, ki postajajo že nosilni program celotne proizvodnje in zaradi katerih tudi verjame, da bo sanacija naše DO uspešna.

Pri izkoriščanju zmogljivosti PMD nam lahko precej pomaga uvedba drugih izmen na CNC strojih. Vendar pa nam do sedaj še ni uspelo dobiti ustreznega kadra. Pričakujemo, da bomo z obnovitvijo proizvodne hale v Stegnah ustvarili ustrezne prostorske razmere, nam bodo omogočile zaokrožitve TOZD, hkrati pa ustvariti prostorske rezerve za nove serijske izdelke, ki bodo do konca leta 1983 že v polni teku izdelav.

B. Č.

Zmanjševanje združevanja sredstev za investicije

Zaostrene gospodarske razmere so povzročile tudi omejevanje investicijskega razmaha. Kako to omejevanje poteka v Iskri, ter koliko zamaha bomo v SOZD Iskra v letošnjem in naslednjih letih imeli, smo povprašali Ivo Klešnika, ki je v SOZD Iskra zadolžen za področje investicij. Povedal nam je:

Pri obravnavi prioritete načrta investicij za leto 1983 smo v SOZD Iskra sorazmerno lahko prišli do prednostnega vrstnega reda investicijskih projektov, saj število projektov ni bilo tako veliko, da bi bila potrebna bistvena selekcija. Tako sta v prvi selekciji izpadla samo dva investicijska projekta.

Pri obravnavi financiranja iz združenih sredstev teh projektov iz plana 1983 smo ugotovili, da bi lahko ostali pri isti višini združevanja (25 %), kot je to veljalo odkar velja samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za razširjeno reprodukcijo. Tak predlog je prejel tudi odbor delegatov in ga predlagal v potrditev DS SOZD Iskra. Ko pa so ta predlog obravnavali delegati DS SOZD v svojih sredinah, so se strinjali s prioriteten vrstnim redom investicij, s tem, da se nerealizirani projekti iz leta 1982 prenesejo v prioriteto 1983 ter s tem, da pri posameznih projektih združevanja sredstev sodelujejo s 15 % sredstev od vrednosti osnovnih sredstev. Pripombe na so imeli na višino združenih sredstev od akumulacije in amortizacije.

Zato je DS SOZD prve tri predloge sprejel, zboru delegatov pa naročil, da ponovno preverijo in prinesejo na DS SOZD nov predlog o višini združenih

sredstev. Predlog je obravnaval finančni kolegij in predlagal 18 % združevanje. Vzroki za zmanjšano združevanje so predvsem v tem, da Iskrine organizacije, potem ko pokrijejo od primerno visoke akumulacije in amortizacije vse obveznosti, komajda lahko zagotovijo 18 % sredstev za združevanje.

Drugi vzrok pa je v trajnem pomanjkanju obratnih sredstev, ki se napajajo iz istega vira. Ne nazadnje pa je del vzroka tudi v tem, da realizacija prioriteten projektov iz preteklega obdobja poteka počasneje kot je planirano, in zato niso bila sproti porabljena vsa združena sredstva. Ob upoštevanju teh dejstev, ki so bila grajena na dosedanjih predpisih, pa bi lahko rekli, da bi za realizacijo planiranih investicij zadostovalo tudi Iskrinih 18 % združenih sredstev.

Odbor, ki je ta predlog obravnaval, bo na naslednji seji predlagal DS SOZD Iskra, da ga potrdi. Seveda pa bi pri tem morali opozoriti na naslednje: Pri vseh novih investicijah moramo vsa lastno udeležbo v posameznih projektih izločiti na poseben račun in bo zato le-to zahtevalo bistveno večje tekoče angažiranje lastnih sredstev pri posamezni investiciji. Dosedaj smo financiranje opravljali z garancijo interne banke, računajoč na bodoči priliv in smo zagotavljali lastno udeležbo v pretežni meri na račun bodočega priliva.

Od odvisnosti novo nastale situacije, predvsem pa tudi od števila in vrednosti naših projektov, ki bodo pripravljani za začetek investicije, bo verjetno o odstotku združevanja v naslednjem obdobju potrebno še razpravljati oz. se odločati na DO SOZD Iskra, je ob koncu razgovora poudaril Ivo Klešnik

mak

Komunisti o idejni in akcijski usposobljenosti

V petek, 4. februarja, so komunisti v osnovni organizaciji ZK v skupnih službah Široke potrošnje pripravili razpravo o akcijski in idejni usposobljenosti članov ZK s posebnim poudarkom na vprašanjih, aktualnih za to delovno sredino. Ni presenetljivo, da je v okviru osnovne organizacije, kjer se pravzaprav steka največ informacij o problematiki dela in povezovanju v DO Široka potrošnja, bilo največ pozornosti namenjene prav zgornjim temam akcijskega delovanja komunistov v DO.

Poleg ugotavljanja najprimernejših oblik idejnopolitičnega izraževanja članov ZK v majhni delovni skupnosti (34 delavcev, 7 članov ZK) so največ pozornosti namenili vprašanjem akcijskega povezovanja komunistov znotraj delovne organizacije Široka potrošnja in sozda Iskra. Menili so, da bi bilo zaradi boljšega pretoka informacij, kar bi lahko tudi bistveno izboljšalo kvaliteto sodelovanja in vplivanja komunistov na dogajanja v svojih okoljih, nujno ustanoviti stalne problemske konference. O tem vprašanju je pred časom sicer že tekla beseda na različnih sestankih družbenopolitičnih

organizacij Široke potrošnje, vendar do konkretnih povezav še ni prišlo.

Posebno zanimiva je bila tudi ugotovitev, da bi bilo treba v okviru Široke potrošnje pričeti z akcijo, ki bi ji bilo za cilj povezovanje komunistov v posameznih členih reprodukcijske verige.

Poudarjeno je bilo, da bi marsikatero težavo in celo zastoje v proizvodnji lažje rešili, če bi komunisti v celotni reprovverigi vedeli drug za drugega – od tistih v rudnikih pa do tistih v trgovini.

Razprava je potekala v okviru priprav na 6. sejo CK ZKS. SF

Vloga integracijskih inovacijskih projektov v Iskri

Integracijski inovacijski projekti predstavljajo višje nivojsko vodenje parcialnih inovacijskih projektov, ki skupaj z že razvito proizvodnjo zaključujejo sistemsko rešitev. To se pravi, da izbiramo niz inovacijskih procesov (tehnični razvoj, trženje, uvajanje v proizvodnjo), ki z že razviti izdelki, ali tehnološkim postrojenjem tvorijo nek zaključen tehnološki sistem, oz. ustvarjajo boljše in konkurenčnejše pokrivanje nekega tržišča.

S tako postavljenim ciljem dosežemo močno selektivnost pri izbiri inovacijskih procesov zlasti, če pri tem ne upoštevamo obstoječe lokalne interese TO, DO in morda tudi SOZD-a. Ciljna selektivnost, ki temelji na gradnji integracijskih inovacijskih projektov pa direktno znižuje stroške izvajanja inovacijskega procesa in s tem tudi konkurenčno sposobnost, zlasti pri konkurenčnem rešitvi, ki ima značaj informacijsko intenzivne, oz. znanstveno intenzivne industrije. Predlagana oblika selektivnosti inovacijskih projektov je možna samo v velikih asociacijah združenega dela in

je tipična za njih, saj si je manjše asociacije ne morejo privoščiti iz kapitalnih razlogov in programske ozkosti.

Ciljna selektivnost inovacijskih projektov mora prevladovati v velikih asociacijah, saj z njo dosežemo načrtovane razvojne programe in stalno prestrukturacijo proizvodnje na že osvojeni tehnologiji. Ciljna selektivnost inovacijskih projektov je dejansko arhitekt sistemskih rešitev, ki so v zasnovi vodeni kot integralni inovacijski projekti.

Z uveljavitvijo takšnega prevladujočega pristopa pri izbiri inovacijskih

projektov se ne more dogoditi, da se v eni asociaciji pojavi nad dvatisoč potencialnih inovacijskih nalog in da je v tej isti asociaciji združenega dela registriranih manjše število raziskovalcev kot je inovacij.

Prednosti integralnega inovacijskega projekta pred parcialnimi nepovezanimi inovacijskimi projekti so:

- ekonomičnejši
- realizacijsko hitrejši zaradi večje koncentracije izvajalcev
- povzročajo stalno regeneracijo razvojnega in proizvodnega kadra ter dopolnjujejo stalno organizacijo vodenja z rastjo zahtevnosti rešitve
- načrtno odpirajo možnosti vključevanja znanstvenih institucij in drugih zainteresiranih potrošnikov, dobaviteljev ali kooperantov v organizirani obliki za daljše obdobje ter s tem odpirajo možnost proizvodnje načrtnega integriranja v obstoječo asociacijo
- povzročajo kolektivizacijo problematike in rizičnosti
- dvigujejo kompleksnost ponudbe in s tem povečujejo konkurenčno sposobnost
- so osnova za trženje sistemske prodaje oz. višje oblike prodaje (inžinerin)
- produkti integracijskih projektov se lažje plasirajo v nerazvite države z boljšo ekonomsko osnovo

- predstavljajo boljše izhodišče za blagovno menjavo na mednarodnem tržišču.

Prednosti je še več, toda našete so bile samonekatere bistvene.

Ideja o integracijskih inovacijskih projektih ni nova za visoko razviti svet in zato jo že dalj časa izkoriščajo pri načrtovanju programske usmerjenosti za nastop na tujih trgih. Učinek navedenega pristopa je znan, ko se velika asociacija pojavi na določenem trgu ali celotnem svetovnem z serijo izdelkov, ki poderejo ravnotežje cen, kvalitete, dobavnih rokov in pri tem nudijo kupcu še niz merljivih in nemerljivih prednosti.

Osnovna pogoja za izvajanje integracijskih inovacijskih projektov v veliki asociaciji pa sta:

- centralistično vodena programska politika asociacije (kriteriji za selektivnost: izbora so določeni s tržnim ciljem)

- in združevanje sredstev.

SOZD Iskra izpolnjuje drugi pogoj za celoti in je na tem področju dosegla zavidljive uspehe, ne izpolnjuje pa prvega, saj je v Iskri še vedno močno prisotna individualistična tendenca vodenja inovacij. Te inovacije pa imajo svojo ekonomsko osnovo lokalizirano na sektor TOZD in največ na DO. Zelo redko pa inovativnost preseže plansko uporabnost prek meje DO, čeprav bi morala biti slednja najširše

prisotna v SOZD Iskra in tvorila temelj porabe sredstev za planske inovacije.

Lahko bi naštel nekaj primerov takšnih integracijskih inovacijskih projektov, toda še kvalitetnejši bi bili produkti, če bi to delo opravila grupa strokovnjakov, ki združuje znanje s področja poznavanja trga, obstoječe tehnologije, obvlada spekter vseh izdelkov in njihove uporabnosti, načelne poznavanja kvalitativnih kadrov za razvoj in uvajanja v proizvodnjo in dobrega poznavanja zmogljivosti obstoječe proizvodnje ter orodjarstva. To delo pa bi strokovnjaki opravili še lažje, če bi imeli na razpolago za vse našete kvalitete banko podatkov za celotno Iskro.

Namen članka ni, da bi razglabljal o integracijskih inovacijskih projektih, jih razčlenjevali in dokazovali njihovo uporabnost, temveč v vzbuditvi vprašanja, na katerega naj bi odgovoril vsak član naše asociacije, ki svojo ustvarjalnost uveljavlja z načrtovanjem ali odločanjem o programski usmeritvi - Ali je inovacija, ki jo podpiram, koristna tudi za SOZD Iskra. Tista inovacija, ki je koristna za vso Iskro, je gotovo tudi koristna za sektor TOZD in DO in avtomatično predstavlja s se podobnimi integracijskimi inovacijski projekt.

Gregor Žibert

TOZD ELEKTROMOTORJI, ŽELEZNIKI

Ocenili so delo sindikata

Letni članski sestanek osnovne organizacije sindikata Iskre Železniki je bil tudi tokrat pripravljen nad vse slovesno, kakor je pač v Železnikih že navada. Poleg obveznih točk dnevnega reda - Poročila o delu OO ZS v preteklem letu, sprejemanja programskih smernic za tekoče leto in poročil blagajnika, odbora vzajemne pomoči in nadomestnih volitev članov izvršilnega odbora, so organizatorji poskrbeli tudi za „neuradni“ del. Povedati moramo namreč, da je bil članski sestanek v prostorih Kulturnega doma Železniki in sicer v soboto, 5. februarja, zvečer. Pa še nekaj: ob tej priložnosti so podelili posebno priznanje neumornemu in nad vse delavnemu inovatorju ŠTEFANU BENEDIČIČU.

Delo osnovne sindikalne organizacije Tovarne elektromotorjev v preteklem letu je bilo usmerjeno k nekaterim osnovnim ciljem: krepitvi vloge sindikata v temeljni organizaciji, urejanju in izvajanju planov in ukrepov družbeno-ekonomske politike. Obravnavali so periodične in zaključni obračun, dolgotrajno vedno pa so pozornost namenili tudi vprašanjem družbenega standarda, kulturni in športni dejavnosti. Seveda niso zanemarjali področja splošne ljudske obrambe in družbene sanonozaslužite, kjer so še posebej pohvalili neutrudno prizadevanje sodelavke RE- MIKE PORENTA, ki že leta nesebično skrbi za izgrajevanje sistema SLO in LDS.

V preteklem letu so obravnavali dokumente za 10. kongres ZSS in s tem v zvezi sprejeli stališče, da mora sindikat utrditi svoje mesto med delavci, družba kot celota pa mora stopiti vse, da se otrese tujih dolgov, da bi bilo možno zopet gospodariti v normalnejših razmerah. Med pregledovanjem dela v preteklem letu pa so se kritično izrekli o delu delegatov in delegacij, saj so ocenili, da so bili prepričani sami sebi ter da njihovo delo ni bilo tako uspešno kot bi lahko bilo. To seveda pomeni, da bodo v letošnjem letu poskušali zamujeno na-

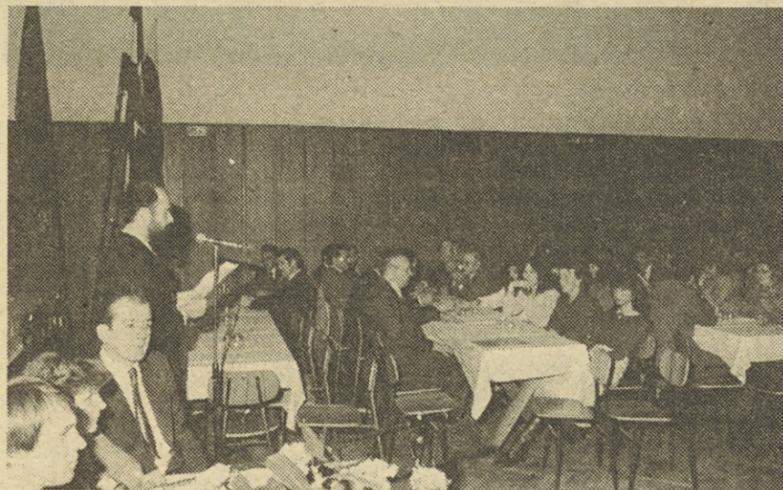
doknaditi predvsem z rednim spremljanjem dela delegacij.

Naj omenimo še naloge, ki so jih sprejeli v okviru smernic za delo v letošnjem letu. Še vedno je na prvem mestu odločitev, da bodo sproti spremljali uresničevanje plana in družbeno-ekonomske politike ožje in širše družbenopolitične skupnosti. V svoji

temeljni organizaciji bodo seveda še naprej redno spremljali gospodarjenje in obravnavali periodične in zaključni obračun. Omenili smo že, da bodo v letošnjem letu več pozornosti namenili uspešnemu delovanju delegatskega sistema ter izobraževanju delegatov. Sindikat se bo vključeval tudi v delo samoupravnih organov temeljne organizacije ter še naprej namenjal posebno pozornost vprašanjem družbenega standarda. Športna in kulturna dejavnost sta seveda neločljivi aktivnosti v Iskri Železniki, kjer deluje vrsta skupin v okviru najrazličnejših interesnih področij - pevski zbor, recitatorji, likovniki, fotografi itd.

Zbrane na članskem sestanku - udeležilo se ga je več kot 200 članov kolektiva - je pozdravil tudi predsednik občinskega sindikalnega sveta Škofje Loke Niko Sedej in jih seznanil z rezultati gospodarjenja združenega dela v tem delu Slovenije.

Stane Fleischman

Letni članski sestanek sindikata TOZD Elektromotorji.

Politika cen v letu 1983

Ze nekaj let traja borba med združenim delom in administrativno usmerjeno kontrolo nad cenami, ki ne rodi bistvenih uspehov. Vedno znova si z Resolucijo o politiki stvarjanja družbenega plana Jugoslavije v sklopu letu srednjeročnega obdobja, zavajamo nerealne cilje. Kako nerealno in optimistično je bilo planiranje rasti v nekaj retkih letih in posebej v lanskem letu bo prikazali v nadaljevanju. Zelja sestavljalcev načrtnega razvoja teh kategorij našega družbeno ekonomskega življenja je, da je, posebej s sistemom in možnostmi oblikovanja cen, seznanjen najširši krog ustvarjalcev našega vsakdanjika. Tako želimo v tem sestavku seznaniti sodelavce Iskre o stanju in možnostih na področju oblikovanja cen. Realizacija cen v preteklem 5-letnem obdobju Z letom 1980 smo sprejeli novi Zakon o

temeljnih sistema cen in družbeni kontroli cen (v nadaljevanju Zakon), ki pa je stopil v veljavo s 1/2 letno zamudo, torej z letom 1981. Priprave, osnutki in razprave o tem Zakonu pa so se začele z letom 1976, ko smo bili v letih 1971 do 1973 soočeni s povečano rastjo cen na drobno v poprečju 15,1, 15,6 in 18,6%. (Cene na drobno v grobem označujejo tudi stopnjo inflacije). Ze naslednji dve leti 1974 in 1975 smo doživeli skoraj podražitev, saj so cene na drobno v poprečju porasle za 25,9% in 26,2%. Med temi imajo cene industrijskih izdelkov v tem obdobju nekoliko počasnejšo rast, enako pa tudi v nadaljnjem obdobju vse do lani.

Izraziti skok cen in življenjskih stroškov pa smo doživeli v obdobju uveljavitve novega „Zakona“ o cenah. To trditev ilustriramo z gibanjem cen v zadnjih petih letih in sicer:

Posebej izrazita rast cen je vidna iz zgorje tabele v zadnjih dveh letih pri čemer smo bili soočeni z vladnimi intervencijskimi ukrepi v obliki „zamrznitev“ cen v drugi polovici leta. V letu 1980 je porast cen posledica sprostitve cen industrijskih izdelkov v določenih panogah, medtem ko je v letu 1981 ob zamrznitvi obstajala še določena možnost v poprečju 7-odstotnega povečanja od avgusta naprej.

Z resolucijo smo predvideli sicer dokaj nižjo rast cen ki smo jo pa tako v letu 1981 kot v letu 1982 krepko prekoračili. Kot vemo je bila temeljna naloga politike cen v letu 1982, kot enega izmed pomembnih delov politike ekonomske stabilizacije, izboljšanje plačilne bilance države, krepitev dohodkovnega interesa organizacij združenega dela za dinamično rast proizvodnje in izvoza ter občutno zmanjšanje stopnje inflacije, ki bi imela za rezultat upočasnjeno upadanje življenjskega standarda prebivalstva. Tako zasnovana politika cen (glej v tabeli Plan - Program) je, glede na doseženo stopnjo inflacije v predhodnem letu in vrsto nerešenih problemov, ki smo jih prenesli v leto 1982, omogočala že na samem začetku leta praviloma le najnujnejše premike cen ob izredno selektivnem pristopu do posameznih sprememb cen. Predvidena gibanja pa se seveda niso uresničila - kar prikazujemo v tabeli št. 2 zaradi številnih nerešenih problemov, ki smo jih opredelili v Družbenem dogovoru o izvajanju politike cen v letu 1982, vendar pa jih nismo izpeljali. Sem sodi predvsem: - neuskaljenost ponudbe in povpraševanja zaradi pomanjkanja reprodukcijskih materialov in surovin ter nižje rasti proizvodnje;

- previsoka rast nominalnih osebnih dohodkov v prvi polovici leta
- nestimulativni izvoz;
- še zmeraj nezadržni apetit na področju investiranja, izvzemši v SR Sloveniji, kjer so se plačila za investicije povečala no-

minalno le za 10,7%, glede na isto obdobje v letu 1981, medtem pa je realno zmanjšanje investicij celo večje od načrtovanega obsega investicij v družbenem proizvodvu, ki je 25%, v SR Sloveniji pa je ta delež v letu 1982 samo 21%.

Tabela št. 2: Planirana tekoča poprečna rast cen in življenjskih stroškov v času veljave novega Zakona v SFRJ in SRS.

LETO	Segmenti cen										
	industrij. izdelkov		drobnoprod. cene		storitve		življenjski stroški		011700 elek. ind.		
	SFRJ	SRS	SFRJ	SRS	SFRJ	SRS	SFRJ	SRS	SFRJ	SRS	
1981	1. Plan - Program	30,0		32,0		22,0		30,0		32,0	
	2. 1981	44,7	42,5	46,0	45,1	29,2	28,3	40,7	42,6	32,0	42,7
	3. XII. 1981	37,4	31,9	39,3	38,8	27,0	26,6	36,2	36,3	29,1	32,0
	4. Index 3/1	116,9	106,3	122,8	121,2	122,7	120,1	120,7	121,0	90,9	100,0
	5. Index 2/1	139,7	141,7	143,8	140,9	131,8	128,6	135,7	142,0	115,9	133,4
1982	1. Plan - Program	14,0		15,0		16,0		17,0		12,0	
	2. 1982	25,0	23,1	29,5	29,0	20,3	18,6	31,7	30,1	13,2	22,2
	3. XII. 1982	24,7	22,8	30,7	29,7	19,7	16,6	32,7	29,4	12,7	7,7
	4. Index 3/1	176,4	162,9	204,6	198,0	123,1	103,8	192,3	172,9	105,8	64,2
	5. Index 2/1	178,6	165,0	196,7	193,3	126,9	116,3	186,5	177,0	110,0	185,0

Tabela št. 1: Pregled poprečne rasti cen v obdobju 1978 - 1982 v SFRJ.

leto	Povprečna rast cen v.% glede na poprečje prejšnjega leta			
	industrijski izdelki netto	drobnoprodajne cene	storitve	življenjski stroški
1978	8,3	13,7	12,9	14,3
1979	13,2	21,9	21,7	20,4
1980	27,2	30,4	22,7	30,3
1981	44,7	46,0	29,2	40,7
1982	25,0	29,5	20,3	31,7

Iz povedanega lahko z gotovostjo ugotovimo, da popolno administrativno urejanje cen in njihova zamrznitev, brez delovanja ustreznih ostalih ekonomskih ukrepov, niso tisti elementi, s katerimi nam bo uspelo cene umiriti, s tem pa tudi inflacijo, saj je bila

v letu 1982 uveljavljena „totalna zamrznitev“ dokaj neuspešna. Rezultate gibanja cen v obdobju „zamrznitve“ in delež rasti v letu 1982 prikazujemo v tabeli št. 3. ki bo objavljena v prihodnji številki.

V Iskri korak naprej na področju zanesljivosti

Eno izmed pomembnih področij dela inštituta za kakovost in metrologijo je tudi zanesljivost. V okviru te dejavnosti sodi tudi ugotavljanje zanesljivosti elementov, naprav in sistemov.

Pri ugotavljanju zanesljivosti naprav in sistemov razlikujemo tri osnovne postopke, nam je v uvodu pogovora o zanesljivosti naprav dejal Franc Mlakar. Ti trije osnovni postopki zanesljivosti so: napovedovanje zanesljivosti na temelju izračunov, izvajanje laboratorijskih preskusov zanesljivosti in zbiranje podatkov o zanesljivosti naprav in sistemov v eksploataciji.

V zadnjem letu smo izvajali več laboratorijskih preskusov zanesljivosti za Iskrine naprave, je poudaril Franc Mlakar. Zaradi zahtev po vedno večji kakovosti izdelkov in ker nekateri zahtevni kupci, npr. JLA, Pošta, Železnica, vse pogosteje zahtevajo preverjanje zanesljivosti, sodimo, da bo v prihodnje potrebnih vedno več takih preskusov.

V Iskri smo začeli delati na široko in poglobljeno zastavljenem programu zanesljivosti, ki se delno financira iz združenih sredstev in to za reševanje tiste problematike in nalog, ki so skupne čim večjemu številu naših artiklov, ki jih vgrajujemo v naše naprave in sisteme.

Delamo pa seveda tudi konkretne preskuse zanesljivosti posameznih artiklov po naročilu naših delovnih organi-

zacij. Tako smo naprimer najprej izdelali napoved zanesljivosti za Iskrin barvni televizor Iskra TV 80 Azur. Prav tako smo izdelali napoved zanesljivosti za sesalne enote, elektronski telefonski aparat ETA 80, za univerzalni instrument Digimer 30 ter še za vrsto drugih artiklov in sestavnih delov, kot so zaščitni releji in podobno.

Pri vseh naštetih artiklih je po napovedi zanesljivosti sledil preskus zanesljivosti, pri čemer smo preskus zanesljivosti za TV sprejemnik že končali, preskušanje zanesljivosti Digimerja pa je tik pred koncem. Poudariti moram, da se je v minulem letu obseg dela na področju preskušanja Iskrinih izdelkov povečal. Za letošnje leto imamo praktično zasedene vse zmogljivosti, kar kaže na to, da nam dela ne bo zmanjkalo.

Ob koncu bi lahko še dodal, da smo lani okrepili kadrovski sestav z novimi sodelavci, med katerimi so tudi inženirji z dolgoletnimi izkušnjami. Prav tako je bilo več dela v lanskem letu na področju metrologije. Predvsem pa bi ob koncu poudaril, da predvidevamo nabavo nove opreme, ki nam bo omogočila še boljše preskušanje kvalitete naših izdelkov, kar je še zlasti pomembno v času gospodarske stabilizacije in naših naporov za povečanje izvoza. Podobno velja tudi za področje metrologije, je zaključil naš kratki razgovor na temo zanesljivosti Franc Mlakar. Mak

DO AVTOMATIKA

Štipendiranje

V letu 1982 smo za potrebe delovne organizacije štipendirali 275 štipendistov (stanje 31. 12. 1982). Na visokih in višjih šolah imamo 90 štipendistov, na srednjih šolah (V. stopnja zahtevnosti) 102 štipendista in na IV. stopnji zahtevnosti 83 štipendistov.

Odstotek štipendistov na število zaposlenih v delovni organizaciji znaša 7,47 %, kar pomeni, da imamo zelo močno zaledje. V skladu s kadrovskimi potrebami sodelujejo pri štipendiranju vse TOZD, vključno z delovno skupnostjo za skupne zadeve, kar pomeni, da vsi delavci delovne organizacije prevzemajo odgovornost pri šolanju in kasneje pri zaposlovanju mladih.

Politika zaposlovanja štipendistov v naši delovni organizaciji poteka po načelu zaposliti štipendista v TOZD oziroma delovni skupnosti, kjer se pojavi potreba, ne glede na to kdo je štipendista štipendiral. Takšna vzajemna pomoč med TOZD pri štipendiranju in zaposlovanju štipendistov, nam omogoča ustrezno kadrovanje in enakomerno porazdelitev mladih kadrov v okviru delovne organizacije.

Razpis štipendij v šolskem letu 1982/83: delovna organizacija Avtomatika je v šolskem letu 1982/83 razpisala 91 štipendij, kar pomeni v primerjavi z razpisom 81/82 za 40,2 % manj. Razpis v celoti ni realiziran, predvsem zaradi pomanjkanja učencev

kovinarske usmeritve in študentov višjih letnikov.

Struktura razpisanih štipendij po usmeritvah popolnoma ustreza programski usmeritvi naše delovne organizacije, saj predstavlja kovinarska in elektrotehniška usmeritev 94,5 % celotnega razpisa. Občutno zmanjšanje razpisnih štipendij, ki ga je opaziti v zadnjih dveh letih, je posledica zaostrenih pogojev pri zaposlovanju, ki nam otežuje delo pri sprejemanju štipendistov v delovno razmerje.

Kljub omenjenim težavam, smo v letu 1982 od 107 štipendistov, ki so šolanje zaključili, sprejeli v delovno razmerje 69 štipendistov, kar pomeni 64,4 %. Preostali, predvsem štipendisti profila tehnik, so množično odhajali v JLA (zaradi nadaljnega vpisa na višješolski, oz. visokošolski študij), nekaj pa se jih je na lastno željo zaposlilo v drugih delovnih organizacijah.

Če na koncu naredimo povzetek, potem lahko trdimo, da je delovna organizacija Avtomatika izpolnila obvez-

nosti do vseh svojih štipendistov, želeli skleniti delovno razmerje.

Kakšna je bodočnost na področju štipendiranja?

Na področju politike kadrov predstavljajo štipendisti letno vseh potrebnih kadrov v delovni organizaciji. To ni samo dejstvo, temveč naša želja, da bi bilo tako tudi v prihodnosti, saj so štipendisti, ki jih sprejemamo in vključujemo še med študente v razne aktivnosti pri štipendiranju, kvaliteten in zanesljiv vir zaposlovanja.

Razpis štipendij za šolsko leto 1983/84 upošteva že tradicijsko politiko štipendiranja v Avtomatiki, kljub zaostrenim gospodarskim razmeram predvideva razpis najmanj dvajset štipendij na 100 zaposlenih. Na ta način se enakomerno porazdeli odgovornost in breme na vse TOZD in delovno skupnost, istočasno pa se s tem kriterijem izpolnjujejo zahteve iz kolektivnega dogovora o štipendiranju dočih kadrov. Janka Lazarevič

TOZD AIN

Začetek redne proizvodnje

V TOZD AIN so v lanskem letu dokončali razvojne naloge, ki jim bodo omogočile začetek redne proizvodnje. S tem se jim tudi odpirajo nove možnosti uspešnejšega sodelovanja, o katerem smo se pogovorili z njihovim IPO Borisem Deržajem.

Kakšne poslovne rezultate ste dosegli v letu 1982?

TOZD AIN, kot manjša temeljna

ostala navzlic prej omenjenim težavam, kajti dela, tako razvojnega, proizvodnega nam ne manjka. Priznamo, da imamo nekaj problemov, ker nas je bilo malo, kot preveč. Glede na našo sposobnost dela in naročnika tudi nismo imeli uvoznih problemov, vendar vedno nismo dosegli od naročnika tega vrednotenja urne postavke.

Prav tako nismo dosegli, da bi s pogodbeno sporazumeli o dohodnih odnosih znotraj delovne organizacije, kar nam je povzročilo dodatne težave v poslovanju. Niso bila ovrednotena dela in opravila, zaradi česar so se sodelavci selili v druge DO, kjer imajo za enako delo znatno višje plače. Problemov ni zmanjkalo, nekatere žave pa tudi ostajajo in jih bomo še rali postopno reševati.

Kakšen je vaš letošnji plan?

Leto 1983 naj bi bilo prelomno delo v TOZD AIN. Obvezali smo se, da bomo v tem letu realizirali še eno več, kot v preteklem letu. Takšno videti za marsikoga nemogoče, vendar ne smemo pozabiti, da pričujemo proizvodnjo in bodo zato rezultati nekoliko drugačni kot v preteklih letih, smo šele proizvajali bazo za proizvodnjo.

Slej ko prej bo naš najmočnejši kupec, naša armada, ki ji namenimo naprave iz navigacijskega področja, predvsem za letala in zelo zahtevne profesionalne antene. Serije zanj so velike, vendar je vsak izdelek zahtevne stopnje zahtevnosti, izdržljivosti in gurnosti izdelovanja zelo drag in zahteven v proizvodnem procesu.

Za izdelavo potrebujemo zato ljudem bogatim znanjem in izkušnjami, da bomo morali še vnaprej imeti zaposlen visoko izobražen in usposobljen strokovni kader. Vključili se bomo v proizvodnjo anten za naprave, razpis v TOZD UZ in RZ.

Že v preteklem letu so bili naplanijeni ustrezni naporji za možnosti izvoza naših izdelkov. Upamo, da bomo uspešno in se s tem uvrstili med izvoznike.

Tudi notranje se bomo prerazporedili in si ustvarili tako organiziranost, bo, vsaj tako upamo, v danem položaju optimalna. Upamo še, da se bo z našo organiziranostjo in uvajanjem že razpisanih naprav v proizvodnjo, naša Avtomatika tudi izklopala iz doseženih težav.

DO INVEST SERVIS

Pri naših v Potočnikovi ulici

Obiskali smo sodelavce Invest servisa v delavnicah na Potočnikovi ulici v Ljubljani. Bolj težko smo se našli, nekajkrat smo se dogovarjali po telefonu, da smo ugotovili čas in datum. Fantje iz delavnic so skoraj ves dan »na terenu«. V stopnici, na Savski cesti pa v Stegnah in kdo ve kod še. V tehnični bazi, v delavnicah smo samo zjutraj, nam je dejal mojster v elektrodelavnicah.

V mehanični, ali boljše kovinarski delavnici jih je bilo ob pol sedmih že šest. Sicer jih tu dela osem. Njihovo delo pa je zelo razgibano. Opravljajo vrsto ključavničarskih del, tako kovinska vrata, okvire za okna, različne kovinske skelete za zasteklene pregrade po tovarnah. Poleg tega so tu tudi vodovodniki, vzdrževalci centralne kurjave, skratka, v glavnem se lotijo vsega, kar je treba pri vzdrževanju stavb — zlasti tovarn, zunaj in znotraj.

Fantje so se pohvalili, da imajo vse bolj zanimivo delo. Po večini gre za enkratne manjše izdelke in naprave, »pri vzdrževanju pa je včasih še preveč zanimivo, saj si moraš velikokrat krepko beliti glavo, kako bi se lotil popravila kakih kompliciranih naprav po tovarnah«, je dejal eden izmed delavcev.

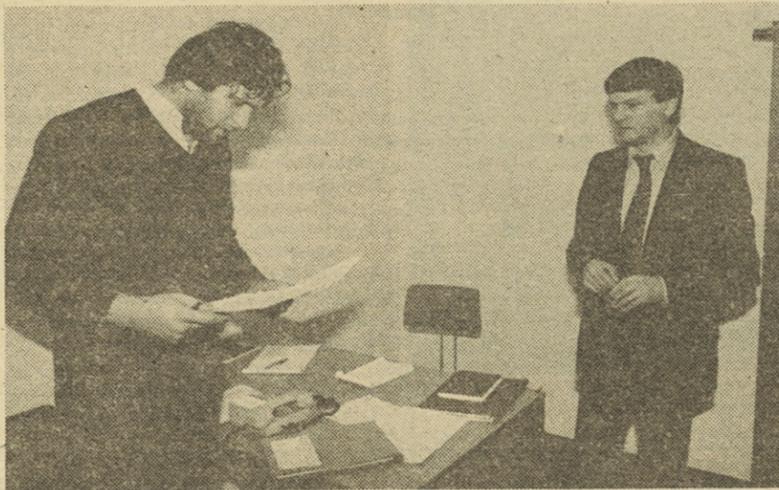
V elektrodelavnicah smo srečali mojstra Jožeta Pajničiča. Tudi pri njih je dela dovolj. Ob našem obisku smo izdelali, da se pravkar pripravljajo na montažo zahtevnega kompresorja za stisnjen zrak v Stegnah.

»Sicer pa v glavnem delamo adaptacije in popravila v napeljavah. V glav-

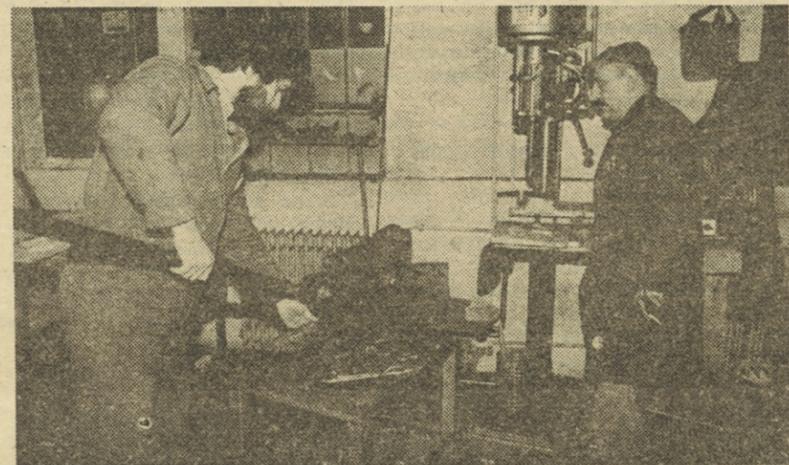
nem namreč skrbimo za napeljave povsod po delavnicah, vse od vhodov, oz. od transformatorjev pa do strojev. Pri tem pa seveda v kakem kompliciranem obratu ni vedno enostavno, »pravi mojster Jože.

Sami izdelajo, po potrebi seveda tudi različne razdelilne plošče, stikalne plošče in še marsikaj. Tako so bolj neodvisni od zunanjih izdelovalcev, ki naročila le redko opravijo v dogovorjenem roku in še dragi so povrh. V domači delavnici je ceneje.

Pri tehnologiji smo naleteli na posvet o postavitvi novega kompresorja »Jager«. To je velik in sodoben kompresor za stiskanje zraka, ki ga rabijo

Tehnologa Slavko Rozman in Vinko Mihaljevič.

V elektrodelavnici.

organizacija namenske proizvodnje v DO Elektrozvezah, je imela v preteklem letu že po planu pričakovane težave, ki so bile sorodne težavam v preteklih letih. Priliv sredstev iz realizacije ni bil enakomeren tako, da je naša temeljna organizacija ob polletnem obratovanju izkazovala izgubo, katero je za približno dve tretjini zmanjšala ob zaključku devetega meseca in vse kaže, da poslovnega leta nismo zaključili z izgubo.

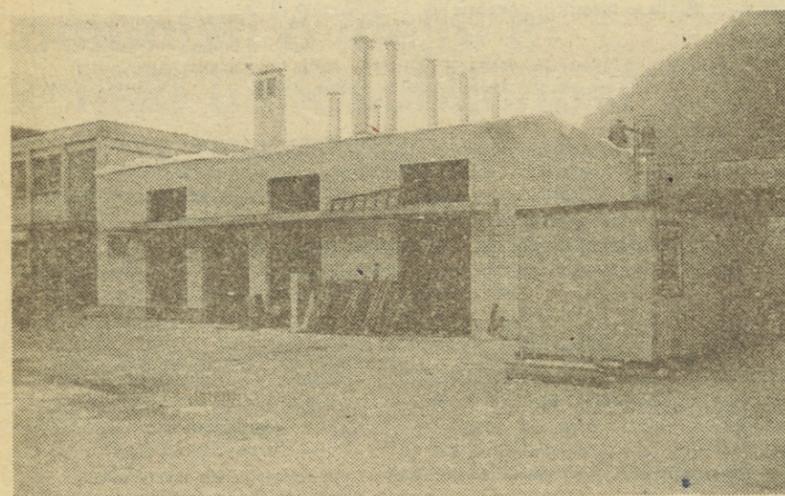
Težave so bile v tem, da smo se šele sedaj dokopali do proizvodnje, kar nam povsem odpira možnosti normalnega poslovanja.

Izvajanje z zakonom predvidene sanacije smo v TOZD uresničevali predvsem na področju realizacije nalog in dosegli ustrezne rezultate, medtem, ko so vsi našeti sestanki na to temo prinašali le zmedo ter izgubo časa in s tem tudi denarja. Končni rezultat dosežen na referendumu je, kot je bilo pričakovati, ustrezal našim prvotnim pripombam. Usmerjenost dejavnosti TOZD je

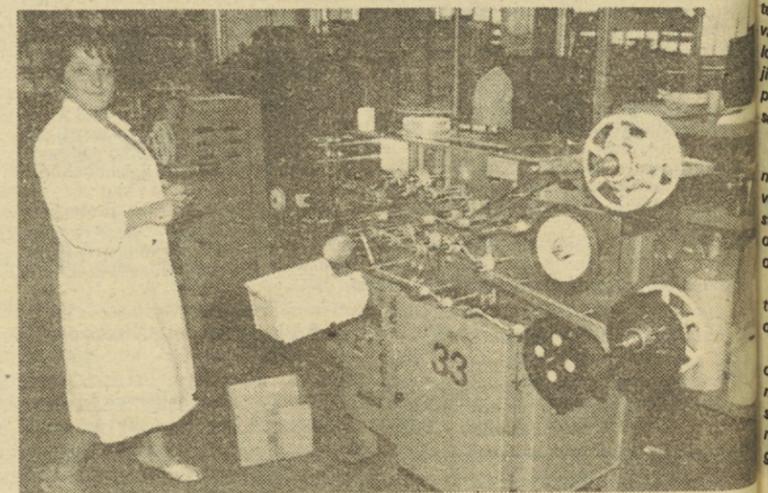
po stegenskih tovarnah za pnevmatske naprave. Prejšnji kompresor je imel pretok zraka 10 — 12 kubičnih metrov, novi pa ima okrog 20 kub. m. Pri tem kompresorju je zanimivo tudi to, da ga je izdelal in dobavil ljubljanski obrtnik, torej je plod malega gospodarstva.

»Imava ravno »bojni« posvet. Kompresorja se bomo lotili danes (bilo je v četrtek) tako, da bo vse pripravljeno in v soboto ga bomo prekopirali, če bo vse po sreči in načrtu. Tako bo delo opravljeno čez vikend in ne bomo motili proizvodnje, ki bo v soboto in nedeljo stala. Naslednji teden pa bomo opravili poskusni zagon in če se bo pokazalo, da ni napak, bo za nekaj let mir s količino stisnjene zraka v Stegnah.« Tako sta nam povedala Slavko Rozman in Vinko Mihaljevič.

Ob našem odhodu so stroji ropotali, udarjala so kladiva po kovinskih ceveh in pele so stružnice, kovinarske in tiste za les. Vrsta fantov pa je nalagala material v kombije, ki je bil verjetno še isti dan vgrajen po naših tovarnah v Stegnah, na Savski in drugod po Ljubljani.

TOZD Elektromotorji, Železniki: Dela na lakirnici, ki sodi še v investicijo Tovarne elektromotorjev iz lanskega leta, se bližajo koncu. Predvideno je, da bi že prihodnji mesec lahko pričela obratovati, če bodo dela napredovala po načrtu. Pomembno pri tej naložbi je, da gre v celoti za domačo konstrukcijo, celotna oprema pa je tudi delo domačih dobaviteljev. S pričetkom obratovanja tega dela naložbe bosta končani 1. in 2. faza naložbe v širitev proizvodnje kolektorjskih motorjev.

V TOZD Elektroliti v Mokronogu so domači konstrukterji priredili že obstoječo tomat, da lahko na njem proizvajajo tudi manjše dimenzije elektrolitov: 6,5 in 8,5. Prejpa je bil prirejen za elektrolite 10 in 12. Tako jim je uspelo avtomatizirati še štiri palete osnovnega programa, zlasti izdelavo elektrolitov, ki jih proizvajajo najpogosteje.

bor za razvoj samouprav-
nja široke potrošnje

sklajen porazum svobodni menjavi ela

Dolgotrajen postopek uskla-
jevanja pripomb in stališč o
osnutku samoupravnega spora-
zuma o medsebojnih pravicah,
obveznostih in odgovornostih
med delavci temeljnih organi-
zacij in delavci delovne skup-
nosti skupnih služb široke po-
trošnje (kakor se sporazum, ki
bo opredeljeval svobodno men-
javo dela med DSSS in tozdi
uradno imenuje) je slednjic za-
ključen.

Odbor za razvoj samoupravljanja je
bil zadnji sestanek o tem vprašanju v
rtek, 3. februarja. S tem sestankom
je bilo zaključeno dolgotrajno delo pri
sklajevanju pripomb temeljnih organi-
zacij, ki so zadevale vrsto vprašanj:
usklajevanja posameznih nalog in
pravil do načina ugotavljanja prispev-
DSSS pri uspehu gospodarjenja teh-
ničnih organizacij itd.

Pripomb je bilo precej, delo pa je
zaključeno, tako da bo v teh
dneh lahko stekla razprava v vseh
temeljnih organizacijah široke potro-
šnje. Obravnavanje sporazuma naj bi
prilagodilo odbora potekalo na
prihkrati z obravnavanjem zaklju-
čnih računov — tako bi bile razprave
bolj racionalno organizirane.

SF

ISKRA-AVTOMATIKA

Franju Petaku v slovo

Po težki bolezni, ki ni dolgo tra-
jala, smo te, dragi Franjo izgubili iz
svojih vrst. Bil si skoraj 19 let med
nami in hodil po poteh razvoja naše
tovarne, spremljal in aktivno sode-
loval pri razvoju naših medsebojnih
odnosov. Bil si vzoren sodelavec in
ob spominu nate nam zastaja dih,
saj si s svojim delom in odnosom
vedno vspodbujal delavce, tudi v tren-
utkih, ki so bili za nas težki.

Opravljal si v svoji skupini naj-
težja dela in vedno smo zaupali tebi,
dragi Franjo, sestavo tistih naprav in
kombinacij, ki so bile najbolj zah-
tevne oziroma od katerih smo zahte-
vali najvišjo kakovost. S svojim delom
si pomagal tudi začetnikom in
jih neposredno inštruiral. Zato je še
posebej boleč današnji trenutek, ko
se od tebe poslavljamo.

Tvoje življenje je bilo težko, saj si
mlad izgubil očeta. Vendar si znal
vedno skriti svoje probleme in z ve-
stnostjo pri delu in tovariškimi
odnosi med sodelavci izpolnjevati
obveznosti do sebe in tvoje okolice.
Ob nenadni izgubi izrekamo vsi
tvoji sodelavci globoko sožalje tvoji
družini.

Z žalostjo v srcu se poslavljamo
od tebe, vendar vedi, da bo spomin
nate ostal vedno med nami, še pose-
bej ob pogledu na tvoje delovno
mesto in proizvode, ki so plod tvoje-
ga dela.

Delavci TOZD Naprave
za energetiko
Iskra-Avtomatika

Občni zbor planincev Iskre v Kranju

Občni zbor je pravzaprav nek dogodek za vsakogar. Za tiste, ki ga pripravljajo je to dodatna zadožitev, za vse ostale pa nekaj praznik.

Planinci iz kranjskih delovnih organizacij Iskre smo se v velikem številu zbrali v dvorani družbenopolitičnih organizacij v Savski Loki. Občni zbor je potekal v dveh značilnih delih. Prvi je razkril delo v pretekli planinski sezoni, medtem ko je drugi del segel v program prihajajoče. O delu sekcije v lanskem letu je podal poročilo njen načelnik, Igor Kloar, medtem ko je o izletih in statistiki izletov povedal nekaj besed Jože Šparovec. Iz obeh razlag je bilo razvidno, da smo planinsko sezono zaključili uspešno. Finančno pa smo se obnašali tako kot se za današnji čas spodobi. Samoudeležba za prevoze je znašala 42 %, tako da smo lahko kljub podražitvam prišli s stroški skozi. Izleti in ture so bile skoraj v celoti realizirane, razen dveh, ki sta zaradi vremena odpadle. Število udeležencev na turah še vedno narašča iz razumnih razlogov. Vodniški zbor se tega zaveda in bo tudi v bodoči sezoni deloval s poudarkom o varni hoji v gore.

V drugem delu občnega zbora smo se pogovorili o načrtu in delu v novi sezoni. Zasluznim članom v sekciji so bile izročene pohvale in knjižne nagrade. Kot vedno smo si na koncu občnega zbora ogledali nekaj barvnih diapozitivov, ki so bili posneti na lanskih turah.

Tudi v tej sezoni si vsi želimo lepega vremena, predvsem pa srečne roke, kot smo jih imeli v letih do sedaj. Na planinskih poteh je dobre volje dovolj za vsakogar, ki se zanjo odloči. Srečno!

Edvard Erzetič

Program izletov v letu 1983

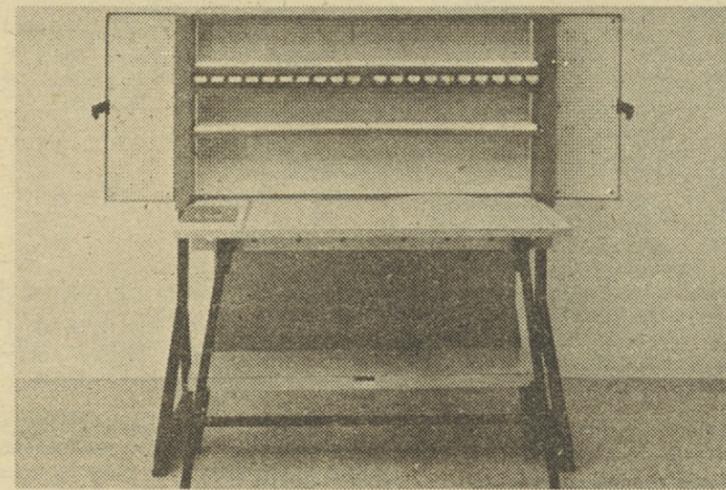
JANUAR:

JANUAR:	9.1.	Spominski pohod v Dražgoše
	29.1.	Dobrča
FEBRUAR:	12.2.	Kofce, Veliki vrh Spominski pohod na Stol
MAREC:	5.3.	Suhi dol — Goropeke — Žiri L.P.P.
	12.3.	Viševnik — Planinsko smučarski
	20.3.	Porezen — 8. spominski pohod
APRIL:	2.4.	Snežnik ali Vremščica
	16.4.	Zabukovca — Gozdnik — Šmohor — Laško
	30.4.	Davča — Črni vrh — Marenkovec — Potok L.P.P.
	27.4.	— 2.5. Kornatska transverzala
MAJ:	14.5.	Grmada, Točč, Osovnik L.P.P.
	21.5.	Vitranc — Cipernik
	28.5.	Javorniški rovt — Španov vrh
JUNIJ:	11.6.	Spitzegel Avstrija P.P.
	17.—19.6.	Pohorje — Maribor — Slovenj Gradec
	25.6.	Dovški križ
JULIJ:	2.—3.7.	Pl. razor — Vogel — Rodica — Črna prst — Podbrdo
	10.7.	Košutnikov turn
AVGUST:	13.8.	Kalški greben
	20.8.	Viš Italija P.P. — (ali 20., 21.8. — Ledine — Mrzla gora — Grofičica)
	27.8.	100 žensk «Iskre»
SEPTEMBER:	10.9.	Bavški Grintavec
	17.9.	Grintavec
	24.9.	Stegovnik
OKTOBER:	8.10.	Črnivec — Lepenatka — Rogatec
NOVEMBER:	12.11.	Izlet v neznanu

Reklamna prodaja

Vse Iskraše obveščamo, da DO ERO prodaja omarice in mize KLIP KLAP z naslednjimi ugodnostmi:

- 30 % nižje cene
- možnost plačila v šestih obrokih
- brez pologa
- organiziranje dostave, če iz enega kraja naročite večje število izdelkov

S primerjavo običajne in znižane cene lahko računate, koliko boste prihranili, če boste kupili:

Izdelek	Običajna cena	Znižana cena	Višina obroka
1. Omarica KLIP-KLAP	7.960,85 din	5.572,60 din	930,00 din
2. Omarica KLIP-KLAP + stojalo za omarico	9.797,95 din	6.858,55 din	1.143,00 din
3. Miza KLIP-KLAP + omarica KLIP-KLAP	14.008,05 din	9.805,65 din	1.635,00 din
4. Miza KLIP-KLAP + omarica KLIP-KLAP + stojalo za omarico	15.845,15 din	11.091,60 din	1.849,00 din

- Izdelki so prvovrstni in imajo enoletno garancijo.
- Omogočajo vam, da si na majhnem prostoru v hiši, garaži, kleti in podobnem uredite delavnico.
- Z nakupom omarice klip klap bo vaše orodje vedno urejeno in varno spravljenno.
- Omarico lahko pritrpite na steno, če pa jo želite premikati, pa na posebno stojalo.
- Na mizi klip klap boste pritrjevali nove in stare klip klap priključke, upenjali obdelovance različnih oblik, ter jo uporabljali za razna druga dela.
- Mizo klip klap boste lahko zložili ter jo zaprli ter zaklenili omarico klip klap.

Velikost omarice OM 210: 1100 x 600 x 140 mm
Velikost mize DM 201: delovna ploskev 1100 x 600 x 25 mm
višina 775 mm

Vse informacije dobite v Kranju, DO ERO, pri tovarišici Betka BOLKA (tel. 22-221, int. 28-51) ter v Ljubljani, pri Veri DOLINŠEK, Prodaja ERO, Trg revolucije 3 (tel. 213-213, int. 1595).

Če niste iz Kranja, ali Ljubljane vam priporočamo, da vaš sindikalni poverjenik zbere vaše naročila ter se z nami dogovori za način dostave.

Tekmovanje v smučskih tekah

Na Jezerskem je bilo 13. januarja I. tekmovalje posameznikov v smučarskih tekih za delavce kranjske Iskre. Kljub slabim snežnim razmeram so bile proge zelo dobro pripravljene, tako da je tekmovalje potekalo nemoteno v zadovoljstvo nastopaajočih. Priče smo bili zanimivi tekaški tekm.

Moški so tekli na 6 km; ženske pa na 3 km dolgi progi. Tekmovanja se je udeležilo 45 moških in 9 žensk. Prvi trije tekmovalci v vsaki kategoriji so prejeli lične kolajne, za četrta in peta mesta pa priznanja.

Rezultati: ženske — A 1. Helena Šolar 14.50.54 (ERO), 2. Marija Kurent 16.19.46, 3. Tina Šavs 21.33.84 (obe Telematika);

ženske — B 1. Vida Rozman 19.05.39. Kibernatika, 2. Branka Kokalj 19.21.13, 3. Vera Bodiroža 22.24.79 (obe Telematika); ženske — C: 1. Mira Kramp 17.19.88, 2. Majda Bertonec 17.51.80 (obe Kibernatika), 3. Meta Šparovec 20.20.51 Telematika; moški — A 1. Bojan Kožuh 14.57.71, 2. Slavko Legat 16.04.78, 3. Metod Vizjak 16.58.00 (vsi Telematika), 4. Milan Senk, 5.

Franc Perko, 6. Viktor Sajovec, 7. Branko Zupanc, 8. Janez Šeruga, 9. Viktor Križnar, 10. Matjaž Blatnik, 11. Drago Legat, 12. Boris Šolar, 13. Marjan Jošt, 14. Janez Bešter, 15. Bojan Šter, 16. Sašo Govekar; moški — B: 1. Marjan Baloh 16.19.20, 2. Peter Pajk 16.22.22, 3. Filip Grašič 16.41.82 (vsi Telematika), 4. Marjan Tepina, 5. Janez Benegalija, 6. Rajko Konjar, 7. Rajko Kožar, 8. Franci Faganel, 9. Jože Gortner, 10. Jože Meško, 11. Miro Vidic, 12. Lovro Dagarin, 13. Jože Jerončič, 14. Stane Kert, 15. Milan Fern, 16. Zdene Ošabnik, 17. Silvo Sladič, 18. Rajko Rozman, 19. Jože Jošt, 20. Ciril Zelnik, 21. Viktor Šmid; moški — C: 1. Andrej Nunar 17.46.92 Telematika, 2. Franc Gros 19.30.03 Kibernatika, 3. Milan Čelik 20.07.29 ERO, 4. Niko Drinovec, 5. Miro rant, 6. Peter Leban, 7. Mitja Kramp, 8. Jože Horvat. Rajko Kožar

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se sodelavcem iz TOZD Telefonski elementi in aparati iskreno zahvaljujem za darilo in dobre želje. Vsem želim še veliko delovnih uspehov in medsebojnega razumevanja

Vera Fajfar.

SOZD ISKRA Izobraževalni center

razpisuje

strokovno izpopolnjevanje na temo:

ZANESLJIVOST ELEKTRONSKIH SESTAVNIH DELOV

v času od 18. do 22. IV. 1983

Na seminarju bomo obravnavali predvsem elektronske komponente, kjer problemi zanesljivosti močno naraščajo s kompleksnostjo izdelkov.

Udeleženci se bodo seznanili z organizacijo zanesljivosti in tudi praktično reševali naloge z namenom, da začnemo s sistematičnim obravnavanjem in dviganjem zanesljivosti naših izdelkov.

Program seminarja predstavlja celoto, vendar je hkrati tudi kasneje osnova za seminarje »Zanesljivost sistemov« in »Vgrajevanje zanesljivosti«.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM:

1. Odpovedi
2. Definicija karakteristik zanesljivosti
3. Pridobivanje podatkov o odpovedih z laboratorijskimi preskusi
4. Pridobivanje podatkov o odpovedih s spremljanjem delovanja v uporabi
5. Analiza podatkov o odpovedih in določitev ocen za karakteristike zanesljivosti — grafične metode
6. Preverjanje nivoja zanesljivosti
7. Odvisnost karakteristik zanesljivosti od obremenilnih pogojev
8. Dostopni viri podatkov zanesljivosti
9. Vaje iz določanja karakteristik zanesljivosti na osnovi MIL HDBK 217
10. Primeri iz prakse in diskusije.

ČAS IN KRAJ

S programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli 18. 4. 1983 ob 8. v hotelu Transturist, Škofja Loka. Zaključek seminarja predvidevamo 22. 4. 1983 ob 18.

VODJA PROGRAMA:

dr. Alenka Hudoklin

CENA strokovnega izpopolnjevanja:

V ceno 8.600 din so vključeni penzijski stroški in kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejele račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD oziroma DSSS.

PRIJAVE:

Prijavnice pošljite najkasneje do 13. 4. 1983 na naslov SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI.

Podrobnejše informacije o organizaciji seminarja lahko dobite na tel.: 061/222-212.

SOZD ISKRA Izobraževalni center

razpisuje

strokovno izpopolnjevanje na temo:

OSNOVE KAKOVOSTI IN STATISTIČNE METODE v času od 15. do 18. 3. 1983

Izobraževalni center pri DSSS SOZD Iskra je v okviru programa izobraževanja na področju kakovosti, v sodelovanju s kolegijem področja kakovosti pripravil programe izobraževanja za kontrolne tehnologe in za delavce, ki jim je potrebno znanje iz zanesljivosti.

Razpisani seminar je lahko samostojen in v tem primeru obsega temeljno gradivo za delavce v kontroli kakovosti, ki morajo poznati osnove in statistične metode.

V okviru ciklusa 4 seminarjev za kontrolne tehnologe so osnove kakovosti in statistične metode prvi uvodni in obvezni seminar. Vsak kontrolni tehnolog mora še posebno pred seminarjem »Izdelovanje kontrolne tehnologije« uspešno zaključiti tudi razpisane.

Tudi seminarji za zanesljivost so pripravljene tako, da predstavlja ta seminar osnovo in pogoj za udeležbo na vseh seminarjih, saj obsega tudi nekaj teoretičnih osnov zanesljivosti, ki so za uspešno sodelovanje pri obravnavanju zanesljivosti nujno potrebne.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM:

1. Načela kvalitetne proizvodnje
2. Načela koordiniranja
3. Osnove in uporaba statističnih metod
4. Statistična kontrola prevzemanja
5. Prilaganje porazdelitev z grafičnimi metodami
6. Osnove teorije statističnega ocenjevanja.

ČAS IN KRAJ:

S programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli 15. 3. 1983 ob 8. v hotelu Transturist v Škofji Loki. Zaključek seminarja predvidevamo 18. 3. 1983 ob 18.

VODJA PROGRAMA:

Drago Dolenc, dipl. ing., Iskra ZORIN, TOZD Biro za industrijski inženiring, Ljubljana.

CENA strokovnega izpopolnjevanja:

V ceno 7.200 din so vključeni penzijski stroški in kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejele račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD oziroma DSSS.

PRIJAVE:

Prijavnice pošljite najkasneje do 11. 3. 1983 na naslov SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI.

Podrobnejše informacije o organizaciji seminarja lahko dobite po tel.: 061/222-212.

Išpijada (snežna) bo!

Organizatorji zimskih športnih iger široke potrošnje očitno poznajo svoj posel, saj so pravočasno zagotovili celo snežno odejo. Tako zdaj ni več dvoma o kraju in času organizacije zimske »olimpiade« široke potrošnje: v soboto, 12. februarja ob 10. uri se prične tekmovanje v veleslalomu. Kraj prireditve: GOLAVA nad POLJANAMI.

No, vse skupaj se začne uro prej, ob 9. uri dopoldne, ko je predviden sestanek športnih referentov tozdov. Takrat približno naj bi se pričeli tudi zbirati udeleženci, ki se bodo kasneje pomerili na dveh progah, daljši in krajši. Tekmovanja bodo potekala v treh ženskih razredih in sedmih moških (glede na starost), cilj tekmovanja pa je seveda osvojitve enega od treh pokalov za ekipno najmočnejše.

Podelitev pokalov in razglasitev rezultatov bo predvidoma ob 15. uri, tekmovanja pa bodo veljala tudi kot izbirna za nastop na zimskih športnih igrah SOZD Iskra v veleslalomu. Tekoških tekmovanj v soboto ne bo, ker bo za izbirno veljalo odprto prvenstvo, ki ga bodo organizirali v TOZD Elektromotorji Železniki.

Vsem vrlim tekmovalkam in tekmovalcem želimo veliko športne sreče (da bi bili vsi prvi), organizatorjem pa, da bi se sneg obdržal vsaj do konca tekmovalnega dne. Več o prireditvi pa skupno z rezultati v prihodnji številki našega glasila!

SF

dopisujte v naše glasilo

Sindikalno šahovsko prvenstvo Ljubljane

V prvi sindikalni ligi sodelujeta dve ekipi Iskre. Srečali sta se že v prvem kolu. Najprej je bila odločena partija med Šoukalom in Brezigarjem. Šoukal je postopno pridobil vedno večjo prednost, dokler ni v končnici osvojil figuro in Brezigar je moral priznati poraz.

Galle in Rijavec sta se v izenačeni poziciji hitro sporazumela za remi. Veliko bolj razburljiva je bila partija na drugi deski med Kerecem in Ribičem. Ribič je v srednji igri osvojil kvaliteto, Kerec pa je zelo napadal z vsemi razpoložljivimi figurami. Za zmago pa mu je vsekoli manjkala prej izgubljena figura. Ribič je končno zlomil odpor Kereca. S tem je bil rezultat izenačen.

Odločilna je bila partija na četrti deski med Grumom in Jerino. Slednji je zašel v hudo časovno stisko. Grum pa je v tem momentu učinkovito žrtvoval trdnjavo in uspešno zmagal. Po analizi partije smo ugotovili, da skoraj vse variante so dobljene za Jerino, odločil pa se je za najslabšo. Tako je prva ekipa premagala drugo z rezultatom 2 1/2 h : 1 1/2 h.

V drugem kolu je Iskra I izgubila s Slogo — dom JLA z rezultatom 1:3. Zmagal je samo Janez Kumše. Druga ekipa pa je igrala z UNZ neodločeno 2:2. Zmagal je Anton Jerina, remizirala pa sta Stane Rijavec in Bogdan Brezigar.

ISKRA AVTOMATIKA

OBVESTILO

Vse udeležence zimsko-sportnih iger Iskre Avtomatike obveščamo, da bo v soboto, 19. t.m. odhod z avtobusom izpred Savske ceste 3 ob 7,30 in ne ob 6,30, kot je bilo objavljeno prvotno.

Tekmovanje v veleslalomu na dveh progah, se bo pričelo ob 13. smuški teki pa ob 11. na progi za hotelom Kompas.

ZAHVALE

Ob izgubi moje drage mame
NADE MIRKOVIČ

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem ter osnovni organizaciji sindikata TOZD Elektronski kondenzatorji, DE Črnomelj za izrečena sožalja in podarjene vence

hčerka Dušanka z družino.

Ob boleči izgubi moža in očeta

VINKA DEBELAKA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem kontrole elektromehanskih sistemov in montaže elektronskih enot ter GPP TOZD ATC za izraženo sožalje, podarjeni venec in denarno pomoč ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti

Marinka in Magda Debelak.

Ob boleči izgubi moje ljubljene sestre

PAVLE KALAN

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem kalkulacij, GPP—ATC, sodelavcem v računovodstvu in finančni službi za izraze sožalja, podarjeno cvetje, spremstvo na njeni zadnji poti in za ganljive besede ob odprtem grobu

sestra Cilka z družino.

Ob bridki in boleči izgubi mojega dragega očeta

JAKOBA LANGUSA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam pakirnice števecv za izraze sožalja in denarno pomoč. Vsem še enkrat iskrena hvala

žalujoča hčerka Angelca Bečan z družino.

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — Industrije za elektrono, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente — Ljubljana

— Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika: Miloš Pavlica, odgovorni urednik: Dušan Željenc, tehnični urednik: Janko Colnar, novinar: Mara Ovsenik.

— Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Kibernetika), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleischman (Široka potrošnja), Franc Kotar (IEZE), Kazimir Mohar (Telematika), Marko Rakušček (Avtoelektrika) — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo.

— Naslov: Ljubljana Trg revolucije 3, tel.: 213-213, int.: 34-95 do 34-98 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA—DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Prva ekipa je v tretjem kolu igrala neodločeno 2:2 s favoritom — Ljubljansko banko. Zmagal je Vito Šoukal, remizirala pa sta Leopold Galle in Drago Čopič. Iskra II pa je povsem strla Klinični center I. Zmagali smo z rezultatom 3,5:0,5. Celo točko so osvojili Rijavec, Ribič in Brezigar, Jerina pa je remizirala.

Najlažje delo je v četrtem kolu imela prva ekipa. Zmagala je brez boja s 4:0, ker ni bilo nasprotnika — Zavoda za statistiko, Iskra II pa je z izredno močno ekipo Fronto I osvojila samo pol točke. Ta podvig je uspel Ri-

javec v dvoboju z mojstrom Zvonetom Žišnikom.

V petem kolu je bila ekipa Iskre I proker je moštvo RTV odstopilo. Druga ekipa je igrala z Litostrojem 1,5:2,5. Zmagal je Brezigar, Jerina pa je remizirala.

Po petem kolu je Iskra I z 9,5 točkami četrtem do petem mestu, a Iskra II z 9 točkami pa na šestem mestu.

O ostalih treh skupinah, ki sodelujejo v tretji in četrti ligi pa bomo kasneje poročali.

Bogdan Brezigar

SOZD ISKRA
Izobraževalni center
Ljubljana

V skladu s programom za uvajanje krožkov za izboljšanje proizvodnje v Iskri, sklopom KPO SOZD Iskra in področnih kolegijev za kakovost, razvojno raziskovalno dejavnost ter kadrovske dejavnosti in izobraževanje in na osnovi dogovora s KOS SOZD Iskra

razpisujemo STROKOVNO USPOSABLJANJE po programu:

Vodenje krožkov za izboljšanje proizvodnje

v času 22.—24.2.1983

Strokovno usposabljanje je namenjeno vodjem krožkov za izboljšanje proizvodnje. Krožki za izboljšanje proizvodnje so množična oblika za aktivno vključevanje delavcev za izboljšanje procesa in izdelkov. Krožek za izboljšanje proizvodnje združuje 5—12 delavcev, ki opravljajo podobna dela in naloge, se redno sestajajo po eno uro na teden pod vodstvom vodje krožka in protovoljno z namenom, da ugotovljamo probleme, analizirajo vzroke in izvedejo ali predlagajo izboljšave.

Vodja krožka je predelavec, skupinovodja ali delavec, ki ga bodo člani krožka izbrali iz svoje sredine.

Za prvo skupino krožkov v DO naj pospeševalci skupno z delavci in v dogovoru z vodstvom TOZD izberejo ustrezne kandidate.

Vodja krožka je delavec s primerno izobrazbo in poznavanjem procesa, ki pozna in obvlada tehnike dela v krožku. Sposoben mora biti organizirati delo v krožkih in tolačiti tehnike dela članom krožka.

VSEBINA:

1. KROŽKI ZA IZBOLJŠANJE PROIZVODNJE.

Tolmačenje modela in načina delovanja krožkov, akcija uvajanja krožkov v Iskri Zbiranje zamisli, osnove in tehnike Delovanje krožkov in organizacija sestankov Enostavne statistične tehnike za vodje (I)

2. TEHNIKE DELA V KROŽKIH

Zbiranje in prikazovanje podatkov, oblike zbiranja podatkov Pareto analiza Histogram Enostavne statistične metode za vodje (II)

3. PRIPRAVLJANJE IN PREDSTAVLJANJE PREDLOGOV

Analiza vzrokov in posledic Predstavljanje predlogov Krožki za izboljšanje proizvodnje, vprašanja in odgovori na vprašanja

ČAS IN KRAJ:

S programom strokovnega usposabljanja bomo pričeli 22.2.1983 ob 8. v hotelu Transturist, Škofja Loka. Zaključek seminarja predvidevamo 24. 2. 1983 ob 16.

VODJA PROGRAMA:

Lotar KOZINA, dipl. ing., SOZD Iskra, DSSS

CENA strokovnega usposabljanja:

V ceno 5.800 din so vključeni penzijski stroški in kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejele račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD, oz. DSSS.

PRIJAVE:

Prijavnice pošljite najkasneje do 17.2.1983 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3-XI.

Poznejše informacije lahko dobite pri vodji programa Lotarju KOZINI, tel. št.: 061—222-234, ali pri vodji področja kakovosti v vaši DO.

SOZD ISKRA
IZOBRAŽEVALNI CENTER
LJUBLJANA

razpisuje:

TEMELJNI SEMINAR ZA PRIPRAVO OPRAVLJANJA STROKOVNEGA IZPITA DELAVCEV ZA DELO V ZUNANJETRGOVINSKIH POSLIH

v času od 14. — 26. III. 1983

Delavci, ki opravljajo posle zunanjetrgovinskega prometa morajo imeti po zakonu o prometu blaga in storitev s tujino ustrezno strokovno izobrazbo in morajo izpolnjevati druge pogoje, ki jih določa Gospodarska zbornica Jugoslavije v sporazumu z gospodarskimi zbornicami republik in avtonomnih pokrajin (Ur. list SFRJ 9/78). Za delavce, ki so dolžni opraviti strokovni izpit organiziramo kot pripravo za izpit razpisani seminar.

Opravljeni strokovni izpit, ki je pogoj za delo v zunanjetrgovinskih poslih, je hkrati tudi POGOJ ZA VPIS V 5. ZUNANJETRGOVINSKO ŠOLO V ISKRI!

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM:

- zunanjetrgovinsko poslovanje,
- zunanjetrgovinski in devizni režim SFRJ,
- pravni posli v zunanji trgovini,
- plačilni promet s tujino,
- mednarodni transport in transportno zavarovanje,
- carina in carinsko poslovanje,
- družbeno politične in družbeno ekonomske osnove ureditve SFRJ ter družbeno zaščita.

ČAS IN KRAJ:

Seminar se bo začel 14. III. 1983 v Radencih, v hotelu RADIN in bo trajal do 26. 3. 1983.

NOSILEC PROGRAMA:

Gospodarska zbornica Slovenije z izvajalci: VEKŠ, Maribor, Ekonomska fakulteta, Ljubljana in DU Boris Kidrič.

CENA:

Cena seminarja je 6.500.- din. Navedeni znesek bodo TOZD in DSSS vplačale na naslov Gospodarske zbornice, na podlagi podpisane prijavnice kandidata. Plačilo penzijskih in potnih stroškov uveljavljajo kandidati v svoji organizaciji.

Cena za opravljanje strokovnega izpita znaša 1.800.- din.

PRIJAVE:

Prijavnice naročite na telefon 061/222-212, oz. v Izobraževalnem centru SOZD Iskra, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI in izpolnjene vrnite na isti naslov, najkasneje do 11. 2. 1983. Kasnejših prijav v nobenem primeru ne bomo mogli sprejeti.

Časopisne novice

Iskra Telematika zaključuje letos štiri obsežne telekomunikacijske programe: razširitev mednarodne tranzitne telefonske centrale v Ljubljani, predelavo in dodelavo tranzitne telefonske centrale v Sarajevu za potrebe olimpijskih iger, razširitev tranzitne centrale in mednarodne telefonske centrale v Beogradu. Vsi ti projekti so ključnega pomena za razvoj jugoslovanskega telefonskega omrežja in od njih je odvisna vključitev jugoslovanskega telefonskega omrežja v mednarodne povezave. Na vseh omenjenih projektih izvaja Iskra ključna dela, pogodbe pa so bile podpisane pred dvema in več leti.

Iskra Telematika bo letos izvozila za 75 milijonov dolarjev izdelkov, od tega za 15 milijonov dolarjev na konvertibilno področje — Glas, Kranj.

V tovarni Elvod v Kragujevcu so začeli s serijsko proizvodnjo naprav za preprečitev in ublažitev bolečin brez uporabe zdravil. Napravo z imenom »beta 2 L« so odkrili strokovnjaki inštituta Boris Kidrič iz Vinče.

Konstrukcija aparata temelji na kitajski akupunkturi, s katero je mogoče ublažiti bolečine pri 160 boleznih, med katerimi so išias, migrena, revmatska vnetja sklepov itd. Do sedaj so aparat uspešno preizkusili v Vojno medicinski akademiji v Beogradu na 16 tisoč bolnikih.

Vsi deli aparata so sestavljeni iz domačega materiala in izdelani v kranjski Iskri in niški EI. Če bo zvezna skupnost za cene sprejela predlog, bo veljal aparat v maloprodaji 7.760 dinarjev. Računajo, da bo aparat moč kupiti od 22. februarja naprej - Vjesnik-Zagreb, Borba-Beograd, Večernje novosti-Beograd, Privredni pregled-Beograd.

Na Brdu pri Kranju so končali razgovore predstavniki jugoslovanske in poljske elektronske industrije, industrije telekomunikacij in informatike.

V razgovorih so z jugoslovanske strani sodelovali predstavniki Iskre, EI, RIZ, Rudi Čajavec, Gorenje, Digitron, Elkom in tovarna kablov.

Dogovorili so se, naj bi se bistveno povečala blagovna menjava med poljskimi in jugoslovanskimi organizacijami na temelju sedanjega sodelovanja. Mimo tega bo potrebno skleniti dogovor o sodelovanju na področju telekomunikacij, informatike, medicinske elektronike, barvnih televizorjev itd. Blagovna menjava v razdobju 1981—1985 bo dosegla vrednost večjo od 80 milijonov dolarjev.

Strokovnjaki Iskre v Žužemberku so s pomočjo inštituta Jožef Stefan in ljubljanske Plinarne osvojili proizvodnjo nove vrste signalizatorja, ki opozarja na prisotnost plina v prostorih (butan—propan ali mestni plin). Gre za alarmno napravo, ki z zvočnim signalom opozarja na nevarnost.

Letos bo Iskra izdelala 20 tisoč takšnih naprav, njeni strokovnjaki pa tudi že razmišljajo o proizvodnji aparatov, ki bi opozarjali na škodljivo prisotnost ogljikovega monoksida v garažah, oz. tam, kjer nastajajo enaki plini v industrijskih tehnoloških procesih — sarajevske Novine.

Najobširnejši zapis o dokončani drugi stopnji gradnje tovarne Mikroelektronike v Stegnah je zapisalo ljubljansko Delo. Novinar Zdravko Štefančič je objavil v članku podoben postopek proizvodnje integriranih vezij in pristavil, da jih bo Iskra po nekajmesečnem zagonu izdelala 4 do 5 milijonov v redni proizvodnji.

Zbral in uredil Marjan Kralj

SOZD ISKRA
Izobraževalni center

razpisuje strokovno izpopolnjevanje na temo:

ZANESLJIVOST MEHANSKIH IN ELEKTROMEHANSKIH SESTAVNIH DELOV

v času od 4. — 8. IV. 1983

Na seminarju bomo obravnavali predvsem mehanske in elektromehanske komponente, kjer problemi zanesljivosti močno naraščajo s kompleksnostjo izdelkov.

Udeleženci seminarja se bodo seznanili z organizacijo zanesljivosti in tudi praktično reševali naloge z namenom, da začnemo s sistematičnim obravnavanjem in dviganjem zanesljivosti naših izdelkov.

Program seminarja predstavlja celoto, vendar je hkrati tudi osnova za kasnejše seminarje »Zanesljivost sistemov« in »Vgrajevanje zanesljivosti«.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM:

1. Odpovedi
2. Definicija karakteristik zanesljivosti
3. Faktorji, ki vplivajo na trajnost in zanesljivost materialov
4. Poškodbe materialov pod vplivom statičnih sil in v dinamičnih pogojih
5. Porazdelitve obremenitve in obremenljivosti, opredelitev odpovedi
6. Pridobivanje podatkov o odpovedih z laboratorijskimi preizkusi
7. Pridobivanje podatkov o odpovedih s spremljanjem delovanja v uporabi
8. Analiza podatkov o odpovedih in določitev ocen za karakteristike zanesljivosti
9. Odvisnost karakteristik zanesljivosti od obremenilnih pogojev
10. Dostopni viri podatkov o zanesljivosti
11. Vaje iz določanja karakteristik zanesljivosti na osnovi MIL HDBK 217
12. Primeri iz prakse in diskusija

ČAS IN KRAJ:

S programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli 4. aprila 1983 ob 8. v hotelu Transturist, Škofja Loka. Zaključek seminarja predvidevamo 8. 4. 1983 ob 14.

VODJA PROGRAMA:

dr. Alenka Hudoklin

CENA strokovnega izpopolnjevanja:

V ceno 8.600 din so vključeni penzijski stroški in kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejele račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD oziroma DSSS.

PRIJAVE:

Prijavnice pošljite najkasneje do 30. 3. 1983 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI.

Podrobnejše informacije o organizaciji seminarja lahko dobite po tel.: 061/222-212.